
Vergaderjaar 2023–2024

36 550 XVI

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2024 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota).

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL	3
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	4
1	Leeswijzer	4
2	Beleid	5
2.1	Overzicht belangrijkste uitgavenmutaties	5
3	Beleidsartikelen	7
3.1	Artikel 1 Volksgezondheid	7
3.2	Artikel 2 Curatieve Zorg	14
3.3	Artikel 3 Langdurige zorg en ondersteuning	19
3.4	Artikel 4 Zorgbreed beeld	22
3.5	Artikel 5 Jeugd	25
3.6	Artikel 6 Sport en bewegen	26
3.7	Artikel 7 Oorlogsgetroffenen en Herinnering WOII	28
3.8	Artikel 8 Tegemoetkoming specifieke kosten	29
4	Niet-beleidsartikelen	30
4.1	Artikel 9 Algemeen	30
4.2	Artikel 10 Apparaat Kerndepartement	32
4.3	Artikel 11 Nog onverdeeld	36
5	Agentschappen	37
5.1	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)	37
6	Financieel Beeld Zorg	39
6.1	Inleiding	39
6.2	Ontwikkeling van de netto zorguitgaven en het Uitgavenplafond Zorg	40
6.3	Verticale ontwikkeling van de zorguitgaven en -ontvangsten	44

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 en 2

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3](#), eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2024 wijzigingen aan te brengen in:

1. de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport;
2. de begrotingsstaat inzake de agentschappen van dit ministerie;

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

C. Helder

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

De mutaties in deze suppletoire begroting bestaan uit herschikkingen binnen de begrotingsuitgaven, overboekingen van en naar andere begrotingshoofdstukken, financieringsverschuivingen en middelen die ten laste of ten gunste van het generale beeld aan de begroting van VWS worden toegevoegd of vrijvallen.

De gepresenteerde cijfers sluiten aan bij de Voorjaarsnota 2024, die de Minister van Financiën aan de Tweede Kamer aanbiedt (Kamerstukken II, [36 350 nr.1](#)).

Om de leesbaarheid van de toelichting op de beleidsartikelen te bevorderen zijn de volgende uitgangspunten toegepast:

- Naast de politiek en beleidsmatig relevante mutaties worden mutaties op de instrumenten toegelicht op basis van onderstaande grenzen voor het totale mutatiebedrag voor de uitgaven en ontvangsten. Hiermee wordt aangesloten bij de RBV 2024.
- Voor wat betreft de verplichtingenmutaties wordt per artikel enkel het saldo weergegeven.
- In aansluiting op de ontwerpbegrotingen en de Voorjaarsnota worden vanaf 2024 ook de mutaties voor het jaar 2029 opgenomen in de tabel budgettaire gevolgen van beleid van de 1ste suppletoire begrotingen. Dit betreft de extrapolatie van de begroting en vervolgens de mutaties tot en met 2029 die tijdens de voorjaarsbesluitvorming zijn verwerkt.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 en < 1000	5	10
=> 1000	10	20

Voor wat betreft de uitgaven en ontvangsten behorend tot het Uitgavenplafond Zorg worden mutaties die groter zijn dan € 10 miljoen toegelicht.

In deze suppletoire begroting is in totaal € 142 miljoen voor 2024 bijgesteld in het kader van realistisch ramen. Dit bedraagt in totaal € 118,8 miljoen op de uitgaven en € 23,2 miljoen op de ontvangsten. Dit is verwerkt binnen de beleidsartikelen.

2 Beleid

2.1 Overzicht belangrijkste uitgavenmutaties

Tabel 2 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2024 (Eerste suppletoire begroting) (Bedragen x € 1.000)

Artikelnummer	Uitgaven 2024	Uitgaven 2025	Uitgaven 2026	Uitgaven 2027	Uitgaven 2028	Uitgaven 2029
Vastgestelde begroting 2024	34.928.487	34.652.805	36.732.387	38.271.533	40.345.302	40.021.572
Meevaller kwaliteitsgelden	1 – 19.300	– 24.400	– 17.300	0	0	0
Zorguitgaven Fundashon Mariadal ziekenhuis Bonaire	4 12.500	12.500	0	0	0	0
Zorg op declaratiebasis BES-eilanden	4 10.870	10.095		0	0	0
RIVM vaccinatieprogramma	1 9.000	28.000	0	0	0	0
Ophoging TSZ-budget	8 20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Tegenvaller SOV Oekraïense ontheemden	2 9.000	15.000	3.750	0	0	0
Gegevensuitwisseling generieke functies	4 17.763	0	0	0	0	0
Gegevensuitwisseling LDN	4 21.140	0	0	0	0	0
SPUK compensatie	5 60.000	0	0	0	0	0
Overige mutaties	– 242.057	31.256	– 15.258	65.075	133.419	98.220
Stand 1e suppletoire begroting 2024	34.828.283	34.746.161	36.723.579	38.356.608	40.498.721	40.145.792

Tabel 3 Belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2024 (Eerste suppletoire begroting) (Bedragen x € 1.000)

Ontvangsten COZO banen en zorgbonus	4 19.000	0	0	0	0	0
Bijstelling budget ZonMw	1 15.000	55.000	0	0	0	0

Toelichting

Meevaller kwaliteitsgelden

Als gevolg van aanvragen op de kwaliteitsgelden wordt het budget voor de jaren 2024 tot en met 2026 verlaagd. Het budget wordt voor 2024 verlaagd met € 19,3 miljoen. Voor 2025 en 2026 wordt het budget verlaagd met respectievelijk € 24,4 miljoen en € 17,3 miljoen.

Zorguitgaven Bonaire

De uitgaven voor het ziekenhuis op Bonaire worden zowel in 2024 als in 2025 met € 12,5 miljoen verhoogd.

Zorg op declaratiebasis BES-eilanden

Het budget voor de zorgkosten op de BES-eilanden wordt in 2024 met € 11,8 miljoen en in 2025 met € 11 miljoen verhoogd. De zorgkosten vallen hoger uit dan eerder geraamd.

RIVM vaccinatieprogramma

Voor 2024 is er € 9 miljoen extra aan middelen beschikbaar gesteld aan het RIVM ten behoeve van het COVID-19 vaccinatieprogramma. Voor 2025 is € 28 miljoen beschikbaar gesteld voor het programma inclusief de najaars-campagne.

Ophoging TSZ budget

De uitgavenraming voor de tegemoetkoming specifieke zorgkosten (TSZ) wordt structureel met € 20 miljoen verhoogd. De verhoging is het gevolg van een hoger aantal verzilveringen van de tegemoetkoming met een

gemiddeld hoger bedrag. De verhoogde ouderenkorting en wijzigingen in de Algemene Heffingskorting hangen samen met de hogere uitgaven aan de TSZ.

Tegenvaller SOV Oekraïense ontheemden

Conform de nieuwe prognose van het CAK worden de SOV-uitgaven (subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden) voor Oekraïners in 2025 ingeschat op € 15 miljoen. Dit is € 9 miljoen hoger dan in de begroting opgenomen.

Gegevensuitwisseling generieke functies

Er wordt € 17,8 miljoen beschikbaar gesteld aan de sectoren binnen de zorg voor de ondersteuning bij de implementatie en de technische uitvoering voor generieke functies in het kader van de standaardisatie gegevensuitwisseling. Deze middelen worden overgeheveld vanaf de aanvullende post.

Gegevensuitwisseling LDN

Voor standaardisatie van gegevensuitwisseling voor een landelijk dekkend netwerk wordt er € 21,1 miljoen vanaf de aanvullende post overgeboekt naar de VWS-begroting.

SPUK compensatie

Voor het verlenen van de specifieke uitkering (SPUK) niet-beoogde kosten jeugdzorg, is € 60 miljoen vanuit het Gemeentefonds overgeboekt naar de VWS-begroting, artikel 5 Jeugd. Dit budget wordt ingezet om de gemeente te compenseren voor clustering van niet-beoogde kosten na inwerking-treding van de Wet wijziging woonplaatsbeginsel.

Ontvangsten COZO en zorgbonus

Door de definitieve vaststelling van de Zorgbonus en de subsidieregeling Coronabanen in de Zorg (COZO) wordt de ontvangstenraming met € 19 miljoen verhoogd.

Bijstelling budget ZonMW

Het onderzoeksbudget waar ZonMw een invulling aan kan geven wordt voor de jaren 2024 en 2025 in totaal met € 70 miljoen naar beneden bijgesteld, mede doordat dit budget in 2023 voor een gedeelte onbenut is gebleven.

3 Beleidsartikelen

3.1 Artikel 1 Volksgezondheid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1 Volksgezondheid (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- grotting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e supplettoire begroting (4)	Stand 1e supplettoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029
Art. Verplichtingen	1.747.124	4.100	1.751.224	- 487.016	1.264.208	137.552	- 20.510	- 2.007	- 3.412	1.421.884
Uitgaven	2.341.726	4.100	2.345.826	- 7.065	2.338.761	198.231	33.449	44.646	35.988	1.484.944
1.10 Gezondheidsbeleid	925.060	5.000	930.060	- 28.773	901.287	- 20.892	- 7.224	6.393	- 3.737	493.954
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>46.045</i>	<i>600</i>	<i>46.645</i>	<i>3.830</i>	<i>50.475</i>	<i>4.180</i>	<i>6.661</i>	<i>6.270</i>	<i>4.265</i>	<i>41.236</i>
(Lokaal) gezondheidsbeleid	45.756	600	46.356	4.119	50.475	4.180	6.661	6.270	4.265	40.947
Overige	289	0	289	- 289	0	0	0	0	0	289
<i>Opdrachten</i>	<i>12.750</i>	<i>0</i>	<i>12.750</i>	<i>- 10.345</i>	<i>2.405</i>	<i>- 9.560</i>	<i>- 10.740</i>	<i>- 10.555</i>	<i>- 7.805</i>	<i>2.985</i>
(Lokaal) gezondheidsbeleid	12.750	0	12.750	- 10.345	2.405	- 9.560	- 10.740	- 10.555	- 7.805	2.985
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>188.333</i>	<i>0</i>	<i>188.333</i>	<i>- 18.414</i>	<i>169.919</i>	<i>- 11.120</i>	<i>- 2.307</i>	<i>- 378</i>	<i>- 278</i>	<i>169.581</i>
Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit	132.182	0	132.182	40	132.222	- 684	- 1.095	- 628	- 278	145.434
RIVM: Wettelijke taken en beleidsondersteuning zorgbreed	52.256	0	52.256	- 15.415	36.841	- 8.336	- 1.212	250	0	23.301
Overige	3.895	0	3.895	- 3.039	856	- 2.100	0	0	0	846
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>380.659</i>	<i>4.400</i>	<i>385.059</i>	<i>- 3.470</i>	<i>381.589</i>	<i>- 4.110</i>	<i>- 629</i>	<i>11.330</i>	<i>81</i>	<i>188.516</i>
ZonMw: Programmering	380.659	4.400	385.059	- 3.470	381.589	- 4.110	- 629	11.330	81	188.516
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>297.273</i>	<i>0</i>	<i>297.273</i>	<i>- 374</i>	<i>296.899</i>	<i>- 282</i>	<i>- 209</i>	<i>- 274</i>	<i>0</i>	<i>91.636</i>
Lokale aanpak	297.125	0	297.125	- 226	296.899	- 282	- 209	- 274	0	91.488
Overige	148	0	148	- 148	0	0	0	0	0	148
1.20 Ziektepreventie	1.225.088	- 900	1.224.188	16.439	1.240.627	218.226	43.922	41.126	42.014	833.057
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>392.118</i>	<i>0</i>	<i>392.118</i>	<i>- 7.913</i>	<i>384.205</i>	<i>111.395</i>	<i>27.227</i>	<i>26.041</i>	<i>25.543</i>	<i>343.463</i>
Ziektepreventie	89.411	0	89.411	- 2.000	87.411	53.700	- 2.000	- 2.000	- 2.000	8.218
Bevolkingsonderzoeken	225.150	0	225.150	449	225.599	12.925	12.925	12.925	12.925	243.591
Bevolkingsonderzoeken	449	0	449	- 449	0	- 449	- 449	- 449	- 449	0
Vaccinaties	77.108	0	77.108	- 5.913	71.195	45.219	16.751	15.565	15.067	91.654
<i>Opdrachten</i>	<i>184.662</i>	<i>0</i>	<i>184.662</i>	<i>- 43.015</i>	<i>141.647</i>	<i>- 11.529</i>	<i>- 2.863</i>	<i>- 2.756</i>	<i>- 2.308</i>	<i>53.984</i>
Ziektepreventie	146.322	0	146.322	- 44.300	102.022	- 12.877	- 4.192	- 4.144	- 3.942	3.074
Pandemische paraatheid	38.340	0	38.340	1.285	39.625	1.348	1.329	1.388	1.634	50.910
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>407.378</i>	<i>- 900</i>	<i>406.478</i>	<i>79.730</i>	<i>486.208</i>	<i>52.280</i>	<i>23.525</i>	<i>21.660</i>	<i>21.976</i>	<i>367.222</i>
RIVM: Opdrachtverlening aan kenniscentra	154.637	0	154.637	156.121	310.758	37.877	873	- 1.150	- 1.200	104.484

	Ontwerpbe- grotting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begrotting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletore begrotting (4)	Stand 1e suppletore begrotting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029
RIVM: Bevolkingsonderzoeken	55.700	0	55.700	0	55.700	0	0	0	0	58.179
RIVM: Vaccinaties	117.375	- 900	116.475	- 2.957	113.518	16.521	23.221	23.221	22.921	143.302
Pandemische paraatheid	79.653	0	79.653	- 73.434	6.219	- 2.118	- 569	- 411	255	61.244
Overige	13	0	13	0	13	0	0	0	0	13
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	0	0	0	208	208	0	0	0	0	0
LCCB	0	0	0	208	208	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	240.930	0	240.930	- 12.571	228.359	66.080	- 3.967	- 3.819	- 3.197	68.388
Pandemische paraatheid	93.392	0	93.392	- 4.080	89.312	- 3.920	- 3.967	- 3.819	- 3.197	68.359
Overige	147.538	0	147.538	- 8.491	139.047	70.000	0	0	0	29
1.30 Gezondheidsbevordering	158.890	0	158.890	- 945	157.945	- 8.264	- 8.600	- 8.482	- 7.963	119.731
<i>Subsidies (regelingen)</i>	78.534	0	78.534	- 1.629	76.905	- 7.758	- 8.150	- 8.093	- 7.833	49.992
Preventie van schadelijk middelengebruik	23.109	0	23.109	7.065	30.174	- 41	- 51	- 64	170	16.174
Gezonde leefstijl en gezond gewicht	26.929	0	26.929	- 1.782	25.147	378	0	0	0	15.783
Letselpreventie	5.587	0	5.587	405	5.992	0	0	0	0	4.916
Bevordering van seksuele gezondheid	19.499	0	19.499	- 4.679	14.820	- 7.690	- 7.690	- 7.690	- 7.690	12.169
Overige	3.410	0	3.410	- 2.638	772	- 405	- 409	- 339	- 313	950
<i>Opdrachten</i>	13.026	0	13.026	1.928	14.954	- 37	0	0	0	6.053
Gezondheidsbevordering	13.026	0	13.026	1.928	14.954	- 37	0	0	0	6.053
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	4.613	0	4.613	- 1.335	3.278	- 38	0	0	0	1.257
Overige	4.613	0	4.613	- 1.335	3.278	- 38	0	0	0	1.257
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	206	0	206	- 206	0	0	0	0	0	839
Overige	206	0	206	- 206	0	0	0	0	0	839
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	62.511	0	62.511	297	62.808	- 431	- 450	- 389	- 130	61.590
Heroïnebehandeling op medisch voorschrift	16.160	0	16.160	- 500	15.660	0	0	0	0	16.156
Seksuele gezondheid	46.351	0	46.351	797	47.148	- 431	- 450	- 389	- 130	45.434
1.40 Ethiek	32.688	0	32.688	6.214	38.902	9.161	5.351	5.609	5.674	38.202
<i>Subsidies (regelingen)</i>	29.715	0	29.715	5.377	35.092	7.161	3.351	3.609	3.674	33.229
Abortusklinieken	19.201	0	19.201	4.807	24.008	3.766	- 84	0	0	19.318
Medische ethiek	10.514	0	10.514	570	11.084	3.395	3.435	3.609	3.674	13.911
<i>Opdrachten</i>	381	0	381	837	1.218	2.000	2.000	2.000	2.000	2.381
Medische ethiek	381	0	381	837	1.218	2.000	2.000	2.000	2.000	2.381
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	2.592	0	2.592	0	2.592	0	0	0	0	2.592
CIBG: Uitvoeringstaken medische ethiek	2.592	0	2.592	0	2.592	0	0	0	0	2.592
Ontvangsten	39.018	0	39.018	8.319	47.337	50.841	- 2.235	108	1.472	40.610

Toelichting

1. Gezondheidsbeleid

Bijdragen aan agentschappen

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit

Voor financiering van exotische muggenbestrijding (€ 0,5 miljoen), het Nationaal actieplan zoönosenbeleid (€ 0,7 miljoen) en het registratiesysteem Tabak (€ 0,1 miljoen) wordt € 1,3 miljoen beschikbaar gesteld.

Het College van Beroep heeft besloten dat de NVWA de kostenposten in de tarieven voor de uitvoering van keuringen in de toekomst zelf moet betalen. Hierdoor stijgen de uitgaven van VWS aan de NVWA in 2024 met € 0,9 miljoen en vanaf 2025 structureel met € 0,8 miljoen per jaar.

RIVM: wettelijke taken en beleidsondersteuning zorgbreed

Voor de uitvoering van het Programma COVID-19 en Vaccinatie COVID-19 is in 2024 € 21,0 miljoen overgeheveld vanuit de RIVM bijdrage voor wettelijke taken en beleidsondersteuning zorgbreed naar het instrument bijdrage aan agentschappen RIVM opdrachtverlening aan kenniscentra. Voor 2025 wordt € 8,4 miljoen en voor 2026 € 1,9 miljoen overgeheveld naar ditzelfde instrument.

Voor het programma versterken kennisbasis volksziekten wordt er vanuit het artikel Sport € 1,2 miljoen in 2024 en € 0,7 miljoen in 2025 overgeheveld. Daarnaast tellen verschillende mutaties op tot minus € 4,4 miljoen. Hierdoor wordt het budget voor 2024 met € 15,4 miljoen verlaagd.

Bijdragen aan ZBO's/RWT's

ZonMw: programmering

Binnen artikel 1 Volksgezondheid zijn middelen overgeheveld voor een aanvulling op het kennisprogramma pandemische paraatheid (€ 3,0 miljoen in 2024 en € 2,0 miljoen in 2025).

Vanuit artikel 2 Curatieve Zorg zijn in 2024 voor een totaal van € 33,1 miljoen middelen overgeheveld voor:

- de uitvoering van het Stimulerings- en ondersteuningsprogramma voor de versterking van verloskundige samenwerkingsverbanden (€ 7,4 miljoen);
- het programma Versterking organisatie eerstelijnszorg (€ 4,2 miljoen);
- het programma Future Affordable and Sustainable Therapy development (€ 2,0 miljoen);
- een aanvulling op het programma Rediscovery ronde 6 (€ 1,1 miljoen);
- het programma Leefstijl in de Zorg (€ 3,5 miljoen);
- voor de verdere stimulering rondom Passende Zorg (€ 3,1 miljoen);
- het programma Kwaliteitsgelden (€ 3,3 miljoen);
- het COVID-19 programma Expertisenetwerk post-COVID (€ 8,5 miljoen).

De meerjarig doorwerking van de overhevelingen vanuit artikel 2 bedraagt € 31,7 miljoen in 2025, € 29,8 miljoen in 2026, € 14,5 miljoen in 2027 en € 5,7 miljoen in 2028.

Daarnaast zijn vanuit artikel 3 Langdurige Zorg en ondersteuning middelen overgeheveld voor het programma Passende Zorg binnen de Wet langdurige zorg € 1,8 miljoen in 2024, € 2,0 miljoen in 2025, € 2,0 miljoen in 2026, € 1,2 miljoen in 2027 en € 0,6 miljoen in 2028.

Verder is het budget in 2024 met € 2,4 miljoen verhoogd voor het programma Sportinnovator vanuit artikel 6 Sport. Voor 2025 bedraagt de overheveling € 1,6 miljoen en voor 2026 € 0,1 miljoen.

Als gevolg van aanvragen op de kwaliteitsgelden wordt het budget voor de jaren 2024 tot en met 2026 verlaagd. Het budget wordt voor 2024 verlaagd met € 19,3 miljoen. Voor 2025 en 2026 wordt het budget verlaagd met € 24,4 miljoen en € 17,3 miljoen.

Daarnaast is er minder budget nodig voor de verlenging van het onderzoeksprogramma Goed Gebruik Hulpmiddelen en de opdracht Goed Gebruik Geneesmiddelen bij ZonMw. Voor 2024 bedraagt dit € 6,5 miljoen en wordt overgeheveld naar artikel 2.

Voor 2024 en 2025 vindt het deelprogramma Regulatorische Pandemische Paraatheid geen doorgang. In 2024 en 2025 wordt het budget van ZonMW verlaagd met € 4,5 miljoen.

Tezamen met een aantal kleinere mutaties wordt het budget in 2024 per saldo met € 18,5 miljoen verlaagd.

2. Ziektepreventie

Subsidies

Ziektepreventie

Bij de Voorjaarsnota 2023 is er € 2 miljoen beschikbaar gekomen voor de verhoogde instroom bij de opleiding voor artsen jeugdgezondheid. Dit budget wordt overgeboekt naar artikel 4 voor Opleidingen, Beroepen en Arbeidsmarkt, vanuit hier vindt de financiering van de opleiding plaats.

Daarnaast wordt er in 2024 € 1 miljoen beschikbaar gesteld voor het in stand houden van het Nederlands Lymeziekte Expertisecentrum.

Voor de advisering door de Gezondheidsraad en de veiligheidsbewaking van COVID-19 vaccinaties door LAREB is voor 2025 € 1 miljoen beschikbaar gesteld.

Voor 2024 is er € 3 miljoen beschikbaar gesteld voor de najaarscampagne. Voor 2025 is hiervoor € 46,5 miljoen beschikbaar gesteld. Deze middelen worden beschikbaar gesteld voor de GGD GHOR voor de landelijke coördinatie.

Voor de voortzetting van C-support wordt in 2025 € 8,2 miljoen beschikbaar gesteld, omdat de reguliere zorg nog onvoldoende is toegerust om aan de behoeften van deze specifieke doelgroep te voldoen.

Ten slotte valt er in 2024 € 4 miljoen vrij door de beëindiging van de subsidieregeling COVID-vaccinaties voor ziekenhuizen.

In totaal wordt het budget in 2024 met € 2 miljoen verlaagd.

Bevolkingsonderzoeken

Nadat vorig jaar de uitgaven voor de 20-wekenecho zijn overgeheveld van het premiekader naar de begroting, wordt nu ook de daaraan gekoppelde uitgaven counseling overgeheveld. Door zowel de counseling als de 20-weken echo via de regionale centra prenatale screening te laten lopen, komen de financiering en de kwaliteitsborging samen. Hiervoor wordt vanaf 2025 structureel circa € 12,5 miljoen van de premiegefinancierde zorguitgaven naar de begroting overgeheveld.

Vaccinaties

De Gezondheidsraad (GR) heeft geadviseerd om mensen van 60 jaar en ouder een nieuw pneumokokkenvaccin aan te bieden dat levenslange bescherming biedt. Daarnaast adviseert de GR om mensen van 85 jaar en ouder een vaccinatie aan te bieden. Zij zijn eerder niet in aanmerking gekomen voor vaccinatie. Met het aanbieden van het nieuwe vaccin kan aanzienlijke gezondheidswinst worden gerealiseerd. Voor deze vaccinaties wordt in 2025 € 50,9 miljoen, 2026 € 22,5 miljoen, 2027 € 21,1 miljoen en in 2028 en 2029 € 19,7 miljoen beschikbaar gesteld.

Opdrachten

Ziektepreventie

Er wordt € 52,7 miljoen voor COVID-19 vaccinaankopen overgeheveld naar het instrument bijdrage aan agentschappen ten behoeve van het RIVM: opdrachtverlening aan kenniscentra.

Er is een financiële verplichting aangegaan voor de levering van mRNA-vaccins tegen COVID-19. Om de komende jaren voldoende vaccins te hebben om zoals geadviseerd door de GR specifieke risicogroepen het hele jaar door en risicogroepen elk najaar te vaccineren, is een additionele aanschaf van mRNA-vaccins nodig. Dit naast de benodigde aan te schaffen eiwitvaccins om een alternatief op mRNA-vaccins beschikbaar te hebben. Hiervoor is in 2024 € 11,7 miljoen beschikbaar gesteld.

Tezamen met andere kleinere mutaties wordt het budget per saldo met € 44,3 miljoen naar beneden bijgesteld.

Bijdrage aan agentschappen

RIVM: Opdrachtverlening aan kenniscentra

Er is in totaal € 156,1 miljoen overgeheveld aan de kenniscentra.

Dit betreft de middelen voor de overdracht van COVID-19 vaccinaankopen naar het RIVM van € 52,7 miljoen. Deze middelen zijn overgeheveld van het instrument Opdrachten COVID-19.

Daarnaast zijn er voor de RIVM programma's Informatievoorziening Infectieziektebestrijding (€ 21,9 miljoen), Pandemische paraatheid (€ 35,8 miljoen) en Landelijke Functionaliteit Infectieziekten (LFI) (€ 12,7 miljoen) middelen overgeheveld van Bijdrage aan agentschappen Pandemische Paraatheid naar RIVM: Opdrachtverlening aan kenniscentra.

Verder is voor de uitvoering van het Programma COVID-19 en Vaccinatie COVID-19 in 2024 € 21,0 miljoen overgeheveld van het instrument RIVM: wettelijke taken en beleidsondersteuning zorgbreed. Voor 2025 en 2026 wordt er respectievelijk nog eens € 8,4 miljoen en € 1,9 miljoen overgeheveld.

Voor 2024 zijn er € 9 miljoen aan middelen beschikbaar gesteld voor het RIVM COVID-19 vaccinatieprogramma. Voor 2025 is € 28 miljoen beschikbaar gesteld voor het programma. Dit is inclusief de najaarscampagne voor de jaren 2024 en 2025.

Tezamen met een aantal kleinere mutaties wordt dit budget per saldo met € 156,1 miljoen verhoogd.

RIVM: Vaccinaties

De Gezondheidsraad adviseert om kinderen via het Rijksvaccinatieprogramma te vaccineren met het RS-vaccin. Hiervoor wordt in 2024 € 1,1 miljoen ter beschikking gesteld. Voor 2025 is er € 19,2 miljoen, 2026 en 2027 € 25,9 miljoen en vanaf 2028 structureel € 25,6 miljoen ter beschikking.

Daarnaast vallen er middelen voor vaccinaties vrij als gevolg van lagere vaccinatieprijzen dan eerder geraamd voor het pneumokokkenvaccin voor kinderen (€ 2,5 miljoen structureel) en niet gebruikte loonbijstelling (€ 1,6 miljoen in 2024 en € 0,2 miljoen vanaf 2025).

Het totale budget voor RIVM: Vaccinaties wordt met € 3 miljoen in 2024 verlaagd.

Pandemische paraatheid

Zoals in de leeswijzer opgenomen is er een bijstelling gedaan op de begroting in het kader van realistisch ramen. Hiervoor worden de bijdrage aan agentschappen op artikel 1 Volksgezondheid met € 4,4 miljoen verlaagd in 2024 aflopend naar structureel € 3,5 miljoen in 2029.

Voor het kennisprogramma pandemische paraatheid bij ZonMw is € 2,9 miljoen overgeheveld.

Voor de RIVM programma's Informatievoorziening Infectieziektebestrijding (€ 21,9 miljoen), Pandemische paraatheid (€ 35,8 miljoen) en LFI (€ 12,7 miljoen) zijn er middelen overgeheveld naar bijdrage aan agentschappen RIVM: Opdrachtverlening aan kenniscentra.

In het kader van pandemische paraatheid worden er extra middelen beschikbaar gesteld binnen de Infectieziektebestrijding (IZB)-keten, Zoönose en Kennis en Innovatie. Deze middelen zijn onder andere nodig voor het versterken van de bovenregionale samenwerking, monitoring van influenza bij varkens en Nederlands clinical trial netwerk. De totale reeks komt neer op € 5,7 miljoen in 2024, in 2025 € 4,9 miljoen en vanaf 2026 structureel € 4,4 miljoen.

Tezamen met een aantal kleinere mutaties wordt het budget met € 73,4 miljoen verlaagd in 2024.

Bijdrage aan medeoverheden

Overige

Voor 2024 was € 27 miljoen beschikbaar gesteld voor doorlopende verplichtingen die voortvloeien uit de meerkostenregeling bij de GGD'en. De geschatte doorlopende verplichtingen zijn lager uitgevallen met € 12 miljoen lager uitgevallen.

Daarnaast moet een deel van de GGD'en nog een vergoeding ontvangen in verband met MPOX. Hiervoor wordt het budget in 2024 opgehoogd met € 3,5 miljoen.

Voor de uitvoering van de COVID-vaccinatietaken van de GGD'en wordt het budget voor 2025 met € 70 miljoen opgehoogd.

Het totale budget wordt met € 8,5 miljoen in 2024 verlaagd.

4. Ethiek

Subsidies

Abortusklinieken

Vanwege de stijging van het aantal uitgevoerde abortussen wordt het budget voor de abortusklinieken met respectievelijk € 4,8 miljoen en € 3,8 miljoen in 2024 en 2025 verhoogd.

Bijstelling budget ZonMw

Het onderzoeksbudget waar ZonMw een invulling aan kan geven wordt voor de jaren 2024 en 2025 in totaal met € 70 miljoen naar beneden bijgesteld, mede doordat dit budget in 2023 voor een gedeelte onbenut is gebleven.

3.2 Artikel 2 Curatieve Zorg

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 2 Curatieve zorg (bedragen x € 1.000)											
Art.	Verplichtingen	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amendementen en ISB (2)	Vastge- stelde begroting + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029
		4.083.167	22.000	4.105.167		- 1.976.200	- 531.763	- 544.407	- 481.501	- 259.379	4.451.724
						2.128.967					
	Uitgaven	4.275.287	7.000	4.282.287	- 83.031	4.199.256	- 212.869	- 179.446	- 165.797	- 77.967	4.571.478
2.10	Kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg	609.540	7.000	616.540	- 50.987	565.553	- 141.302	- 54.116	- 2.561	34.424	351.044
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>513.741</i>	<i>12.000</i>	<i>525.741</i>	<i>- 251.088</i>	<i>274.653</i>	<i>- 390.338</i>	<i>- 401.034</i>	<i>- 315.440</i>	<i>- 144.704</i>	<i>166.257</i>
	Medisch specialistische zorg	81.415	12.000	93.415	3.680	97.095	6.710	- 2.480	- 2.472	- 3.965	83.392
	Curatieve ggz	12.651	0	12.651	- 3.879	8.772	- 2.835	- 1.649	- 1.606	- 1.426	13.232
	Eerstelijnszorg	37.187	0	37.187	- 11.750	25.437	- 10.533	- 13.598	- 15.533	9.275	11.123
	Lichaamsmateriaal	24.850	0	24.850	- 77	24.773	- 77	0	0	0	22.781
	Medische producten	357.638	0	357.638	- 239.062	118.576	- 383.603	- 383.307	- 295.829	- 148.588	35.729
	<i>Opdrachten</i>	<i>74.235</i>	<i>- 5.000</i>	<i>69.235</i>	<i>- 29.701</i>	<i>39.534</i>	<i>- 20.151</i>	<i>- 14.685</i>	<i>- 6.836</i>	<i>- 6.505</i>	<i>11.392</i>
	Medisch specialistische zorg	6.727	0	6.727	226	6.953	- 527	- 527	0	0	1.734
	Curatieve ggz	2.549	0	2.549	- 71	2.478	- 200	- 100	0	0	3.577
	Eerstelijnszorg	44.896	0	44.896	- 21.957	22.939	- 11.037	- 5.799	5.626	94	0
	Lichaamsmateriaal	2.225	0	2.225	0	2.225	0	0	0	0	1.892
	Medische producten	17.838	- 5.000	12.838	- 7.899	4.939	- 8.387	- 8.259	- 12.462	- 6.599	4.189
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>21.064</i>	<i>0</i>	<i>21.064</i>	<i>- 1.029</i>	<i>20.035</i>	<i>- 1.529</i>	<i>- 1.548</i>	<i>- 1.691</i>	<i>- 1.500</i>	<i>14.010</i>
	aCBG	7.741	0	7.741	9	7.750	- 265	- 265	- 265	- 265	2.903
	CIBG	12.323	0	12.323	- 1.576	10.747	- 1.514	- 1.533	- 1.476	- 1.235	11.107
	Overige	1.000	0	1.000	538	1.538	250	250	50	0	0
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>24.131</i>	<i>24.131</i>	<i>4.716</i>	<i>11.451</i>	<i>15.406</i>	<i>6.533</i>	<i>2.585</i>
	Overige	0	0	0	24.131	24.131	4.716	11.451	15.406	6.533	2.585
	<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>500</i>	<i>0</i>	<i>500</i>	<i>500</i>	<i>1.000</i>	<i>1.000</i>	<i>1.000</i>	<i>1.000</i>	<i>1.000</i>	<i>500</i>
	Overig	500	0	500	500	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	500
	<i>Vermogensverschaffing/-onttrekking</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>206.200</i>	<i>206.200</i>	<i>265.000</i>	<i>350.700</i>	<i>305.000</i>	<i>179.600</i>	<i>156.300</i>
	Kapitaalverschaffing Pallas	0	0	0	206.200	206.200	265.000	350.700	305.000	179.600	156.300
2.34	Ondersteuning van het zorgstelsel	3.665.747	0	3.665.747	- 32.044	3.633.703	- 71.567	- 125.330	- 163.236	- 112.391	4.220.434
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>186.061</i>	<i>0</i>	<i>186.061</i>	<i>13</i>	<i>186.074</i>	<i>- 9.762</i>	<i>- 26.262</i>	<i>- 30.012</i>	<i>- 28.801</i>	<i>133.473</i>
	Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen	1.476	0	1.476	175	1.651	250	0	0	0	1.475
	Regeling medisch noodzakelijke zorg onverzekerden	85.329	0	85.329	9.000	94.329	15.000	3.750	0	0	79.322
	Regeling veelbelovende zorg	47.320	0	47.320	0	47.320	- 25.000	- 30.000	- 30.000	- 30.000	44.070
	Medisch specialistische zorg	7.712	0	7.712	0	7.712	0	0	0	0	1.206
	Medisch specialistische zorg	5.720	0	5.720	- 5.300	420	0	0	0	0	0
	Curatieve ggz	2.723	0	2.723	0	2.723	0	0	0	0	5.715
	Eerstelijnszorg	11.069	0	11.069	- 3.850	7.219	0	0	0	1.211	1.685
	Overige	24.712	0	24.712	- 12	24.700	- 12	- 12	- 12	- 12	0
	<i>Bekostiging</i>	<i>3.371.394</i>	<i>0</i>	<i>3.371.394</i>	<i>- 1.616</i>	<i>3.369.778</i>	<i>- 35.352</i>	<i>- 73.671</i>	<i>- 107.113</i>	<i>- 75.366</i>	<i>3.991.696</i>
	Rijksbijdrage 18-	3.303.300	0	3.303.300	0	3.303.300	- 33.800	- 72.100	- 105.600	- 74.100	3.924.900
	Zorg illegalen en andere onverzekerbare vreemdelingen	68.094	0	68.094	- 1.616	66.478	- 1.552	- 1.571	- 1.513	- 1.266	66.796
	<i>Inkomstenoverdrachten</i>	<i>24.562</i>	<i>0</i>	<i>24.562</i>	<i>- 8.445</i>	<i>16.117</i>	<i>- 3.214</i>	<i>- 3.253</i>	<i>- 3.132</i>	<i>- 2.622</i>	<i>15.983</i>

	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029
Overgangsregeling FLO/VUT ouderenregeling ambulancepersoneel	24.462	0	24.462	- 8.445	16.017	- 3.214	- 3.253	- 3.132	- 2.622	15.883
Overige	100	0	100	0	100	0	0	0	0	100
<i>Opdrachten</i>	<i>64.108</i>	<i>0</i>	<i>64.108</i>	<i>- 19.698</i>	<i>44.410</i>	<i>- 23.089</i>	<i>- 22.144</i>	<i>- 11.990</i>	<i>- 5.602</i>	<i>61.708</i>
Risicoverevening	2.182	0	2.182	0	2.182	0	0	0	0	2.184
Uitvoering zorgverzekeringsstelsel	15.661	0	15.661	- 3.856	11.805	- 6.239	- 5.736	- 4.738	- 245	735
Medisch specialistische zorg	2.039	0	2.039	60	2.099	0	0	0	0	275
Curatieve ggz	1.654	0	1.654	0	1.654	0	0	0	0	0
Eerstelijnszorg	110	0	110	0	110	0	0	0	0	110
Passende Zorg	30.087	0	30.087	- 4.493	25.594	- 3.666	- 3.101	- 2.519	- 1.125	56.977
Overige	12.375	0	12.375	- 11.409	966	- 13.184	- 13.307	- 4.733	- 4.232	1.427
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>9.282</i>	<i>0</i>	<i>9.282</i>	<i>- 523</i>	<i>8.759</i>	<i>- 800</i>	<i>- 800</i>	<i>- 11.789</i>	<i>- 800</i>	<i>8.860</i>
CJIB: Onverzekerden en wanbetalers	9.282	0	9.282	- 800	8.482	- 800	- 800	- 11.789	- 800	8.860
Overige	0	0	0	277	277	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>10.340</i>	<i>0</i>	<i>10.340</i>	<i>- 1.775</i>	<i>8.565</i>	<i>650</i>	<i>800</i>	<i>800</i>	<i>800</i>	<i>8.714</i>
Sociale Verzekeringsbank: Onverzekerden	6.870	0	6.870	800	7.670	800	800	800	800	7.669
Overige	3.470	0	3.470	- 2.575	895	- 150	0	0	0	1.045
Ontvangsten	76.412	- 5.000	71.412	20.788	92.200	18.489	25.323	2.682	10.105	87.171

Toelichting

1. Kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg

Subsidies

Eerstelijnszorg

Er wordt in totaal voor € 2,9 miljoen euro in 2024 (meerjarig totaal € 29,2 miljoen) overgeboekt naar artikel 1 Volksgezondheid ten behoeve van het kwaliteitsgeldenprogramma verpleging en verzorging, welke bestuurlijk afgesproken is in het Integraal Zorgakkoord. Dit gaat onder meer over het ontwikkelen van richtlijnen en kwaliteitsstandaarden in de wijkverpleging.

Daarnaast wordt er in 2024 € 2,5 miljoen (€ 17,5 miljoen meerjarig) overgeboekt naar artikel 3 Langdurige Zorg en Ondersteuning ten behoeve van de Specifieke Uitkering Integraal Zorgakkoord (SPUK IZA). Conform het vastgestelde beoordelingskader Impactvolle Zorgtransformatie kunnen ook gemeenten onderdeel zijn van een goedgekeurd transformatieplan. Zij kunnen echter niet via de Zvw-transformatieprestatie vergoed worden. De SPUK IZA maakt een vergoeding vanuit de VWS-begroting mogelijk.

Daarnaast is er in het jaar 2024 € 3,4 miljoen ruimte zichtbaar op de transformatiemiddelen die via de VWS-begroting beschikbaar gesteld zijn. Deze middelen worden toegevoegd aan het kader transformatiemiddelen binnen het uitgavenplafond zorg zodat dit gebruikt kan worden voor impactvolle zorgtransformaties.

Tezamen met een aantal kleinere mutaties valt het budget voor subsidies eerstelijnszorg in 2024 met € 11,8 miljoen lager uit.

Medische producten

Ten behoeve van Pallas wordt in 2024 € 206,2 miljoen overgeheveld naar vermogensverschaffing/onttrekking Pallas. Ook de budgetten voor 2025 en verder worden overgeheveld naar dit budget. Dit betreft een technische mutatie om de geldstromen van dit project beter te kunnen monitoren.

Er wordt in totaal € 62,2 miljoen, waarvan € 24,1 miljoen in 2024, overgeboekt van het instrument *subsidies* naar het instrument *bijdrage aan ZBO's/RWT's*. Voor de uitvoering van de programmalijnen 'Human Capital Growth' en 'Shared Development Infrastructure' van het Nationaal Groeifonds (NGF)-project PharmaNL door ZonMw wordt in totaal € 58,4 miljoen, waarvan € 22,8 miljoen in 2024, overgeboekt. PharmaNL geeft een duurzame impuls aan het benutten van het economisch potentieel van innovatieve farmaceutische producten en productietechnologieën.

De overboeking voor de uitvoering van het KIC Partnerschap 'Antimicrobiële middelen voor de preklinische pijn' door de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) bedraagt in totaal € 3,8 miljoen, waarvan € 1,4 miljoen in 2024. Met dit programma worden samenwerkingen gefinancierd voor het ontwikkelen van nieuwe antimicrobiële middelen en aanvullende therapieën tegen humane bacteriële infecties en schimmelinfecties.

Er wordt in 2024 € 3,2 miljoen beschikbaar gesteld voor de implementatie van EU-verordeningen, en vanaf 2025 structureel € 3,7 miljoen. Vanwege de implementatie van drie verordeningen op het gebied van klinisch geneesmiddelenonderzoek, medische hulpmiddelen en in-vitrodiagnostica heeft de CCMO een aantal extra wettelijke taken en bevoegdheden gekregen.

Ten behoeve van Medicatieoverdracht in de keten wordt in totaal € 36,8 miljoen vanuit 2024 t/m 2026 verschoven naar 2027. Door de langere doorlooptijd van de Kickstart schuiven de activiteiten (aanvullende) beproeving, verdere ICT-ontwikkeling en 1e implementatie naar achter in de tijd. Daarnaast zijn de activiteiten van VIPP farmacie vertraagd, waardoor het bedrag van € 31,2 miljoen naar 2028 wordt geschoven. Tenslotte wordt voor Pharma NL € 5,6 miljoen naar latere jaren verschoven.

Tezamen met een aantal kleinere mutaties wordt het budget subsidies Medische Producten in 2024 met € 239,1 miljoen verlaagd.

Opdrachten

Eerstelijnszorg

In het kader van de beleidsdoelstellingen voor het «Versterken van de Basiszorg» wordt € 11,6 miljoen in 2024 (€ 30,2 miljoen euro meerjarig) overgeboekt naar Artikel 1 Volksgezondheid ten behoeve van een tweetal ZonMw programma's. Dit betreft een programma voor de doorontwikkeling van lokale en regionale organisatievormen in het kader van de visie eerstelijnszorg 2030 en een programma ter professionalisering van de verloskundige samenwerkingsverbanden.

Ook is er voor bovengenoemde programma's in 2024 € 1,2 miljoen minder nodig dan eerder ingeschat geraamd en wordt een kasschuif gedaan van € 8,9 miljoen van 2024 naar 2025 t/m 2028 om de beschikbare middelen in overeenstemming te brengen met de gewenste programmering van ZonMw.

Tezamen met een aantal kleinere mutaties wordt het budget opdrachten binnen de Eerstelijnszorg in 2024 met € 22,0 miljoen verhoogd.

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

Overige

Er wordt in totaal € 62,2 miljoen, waarvan € 24,1 miljoen in 2024, overgeboekt van het instrument *subsidies* naar het instrument *bijdrage aan ZBO's/RWT's*. Voor de uitvoering van de programmalijnen 'Human Capital Growth' en 'Shared Development Infrastructure' van het Nationaal Groeifonds (NGF)-project PharmaNL door ZonMw wordt in totaal € 58,4 miljoen, waarvan € 22,8 miljoen in 2024, overgeboekt. PharmaNL geeft een duurzame impuls aan het benutten van het economisch potentieel van innovatieve farmaceutische producten en productietechnologieën. De overboeking voor de uitvoering van het KIC Partnerschap 'Antimicrobiële middelen voor de preklinische pijplijn' door de NWO bedraagt in totaal € 3,8 miljoen, waarvan € 1,3 miljoen in 2024. Met dit programma worden samenwerkingen gefinancierd voor het ontwikkelen van nieuwe antimicrobiële middelen en aanvullende therapieën tegen humane bacteriële infecties en schimmelinfecties.

Tezamen met een aantal kleinere mutaties wordt het budget overige bijdragen aan ZBO's/RWT's in 2024 met € 24,1 miljoen verlaagd.

Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties

Overige

VWS is de afgelopen jaren bij herhaling geconfronteerd met noodhulpverzoeken uit het buitenland. Dit betrof zowel expertise als goederen, bijvoorbeeld voor Oekraïne en Gaza. De verwachting is dat verzoeken aan VWS voor medische noodhulp in de toekomst zullen blijven komen. Om bij te kunnen dragen aan kleine verzoeken, wordt € 400.000 structureel beschikbaar gesteld.

Vermogensverschaffing/-onttrekking

Kapitaalverschaffing Pallas

Ten behoeve van Pallas wordt in 2024 € 206,2 miljoen overgeheveld naar dit budget. Ook de budgetten voor 2025 en verder worden hiernaar overgeheveld. Deze mutatie is puur technisch van aard, om de geldstromen van dit project nog beter te kunnen monitoren.

Daarnaast vindt er een kasschuif plaats van € 100 miljoen van 2025 naar 2029.

3. Ondersteuning van het zorgstelsel

Subsidies

Regeling medisch noodzakelijke zorg onverzekerden

Het CAK heeft een nieuwe prognose gemaakt waaruit blijkt dat de SOV-uitgaven (subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden) voor Oekraïners € 15 miljoen zijn. Dit is € 9 miljoen hoger dan de eerdere verwachting. Voor 2025 worden de kosten ook ingeschat op € 15 miljoen.

Regeling Veelbelovende zorg

Het budget voor de subsidieregeling Veelbelovende zorg wordt in 2025 met € 25 miljoen en vanaf 2026 structureel met € 30 miljoen verlaagd.

Opdrachten

Overige

Voor de jaren 2024-2026 is € 8,5 miljoen per jaar overgeboekt naar artikel 1 voor de financiering van het programma «Onderzoek en Kennisdeling post-COVID» van ZonMw. Daarnaast is € 2,5 miljoen aan uitvoeringskosten van het persoonsgebonden budget overgeboekt naar artikel 3 en € 1,2 miljoen in 2024 en vanaf 2025 structureel € 3 miljoen voor het programma «Centrale Regie en Sturing» overgeboekt naar artikel 4.

Tezamen met een aantal kleinere mutaties wordt het budget voor overige opdrachten op dit artikel met € 11,4 miljoen naar beneden bijgesteld.

Ontvangsten

Wanbetalers

Met het amendement van de leden Bikker en Klaver (36410-XVI-43) is bij de begroting 2024 de hoogte van de bestuursrechtelijke premie voor wanbetalers zowel op de uitgaven als de ontvangsten tot en met 2027 met € 5 miljoen verlaagd.

Overige

In het kader van realistisch ramen zijn de ontvangsten op artikel 2 naar boven bijgesteld met € 12,9 miljoen.

Daarnaast vindt er een correctieboeking plaats, waardoor de raming met € 8,7 miljoen wordt verhoogd.

In totaal worden de ontvangsten met € 20,8 miljoen verhoogd.

3.3 Artikel 3 Langdurige zorg en ondersteuning

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 3 Langdurige zorg en ondersteuning (bedragen x € 1.000)										
	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletioire begroting (4)	Stand 1e suppletioire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029
Art. Verplichtingen	18.615.590	191.100	18.806.690	-	4.592.277	1.024.743	743.231	714.876	899.978	25.191.176
				14.214.413						
Uitgaven	18.789.780	191.100	18.980.880	1.677.561	20.658.441	1.308.215	889.146	716.757	899.978	25.706.192
3.10 Participatie en zelfredzaamheid van kwetsbare groepen	516.265	- 1.900	514.365	- 100.673	413.692	- 63.279	- 52.092	- 47.962	- 8.144	334.976
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>87.903</i>	<i>- 1.900</i>	<i>86.003</i>	<i>- 41.748</i>	<i>44.255</i>	<i>- 35.678</i>	<i>- 5.283</i>	<i>3.737</i>	<i>50.748</i>	<i>58.450</i>
Toegang tot zorg en ondersteuning	10.290	0	10.290	240	10.530	100	0	0	0	8.182
Passende zorg en levensbrede ondersteuning	1.222	0	1.222	- 794	428	- 763	- 773	- 632	- 579	2.040
Inclusieve samenleving	66.862	- 1.900	64.962	- 42.998	21.964	- 35.015	- 4.510	4.369	51.327	39.484
Kennis en informatiebeleid	9.121	0	9.121	0	9.121	0	0	0	0	8.036
Overige	408	0	408	1.804	2.212	0	0	0	0	708
<i>Opdrachten</i>	<i>127.146</i>	<i>0</i>	<i>127.146</i>	<i>- 9.342</i>	<i>117.804</i>	<i>22.644</i>	<i>3.611</i>	<i>- 9.808</i>	<i>- 7.006</i>	<i>82.999</i>
Bovenregionaal gehandicaptenvervoer	63.959	0	63.959	- 5.360	58.599	- 5.149	- 5.212	- 5.017	- 4.200	57.683
Toegang tot zorg en ondersteuning	2.372	0	2.372	0	2.372	0	0	0	0	1.871
Passende zorg en levensbrede ondersteuning	3.378	0	3.378	1.755	5.133	1.480	1.480	0	0	2.877
Inclusiviteit	40.621	0	40.621	- 488	40.133	25.399	4.357	- 2.193	- 1.871	7.723
Kennis, informatie en innovatiebeleid	1.437	0	1.437	0	1.437	0	0	0	0	1.650
Overige	15.379	0	15.379	- 5.249	10.130	914	2.986	- 2.598	- 935	11.195
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>24.456</i>	<i>0</i>	<i>24.456</i>	<i>- 5.912</i>	<i>18.544</i>	<i>- 7.765</i>	<i>- 1.179</i>	<i>7.266</i>	<i>1.917</i>	<i>806</i>
Overige	24.456	0	24.456	- 5.912	18.544	- 7.765	- 1.179	7.266	1.917	806
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>13.985</i>	<i>0</i>	<i>13.985</i>	<i>0</i>	<i>13.985</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>13.977</i>
Doventolkvoorzieningen	13.985	0	13.985	0	13.985	0	0	0	0	13.977
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>225.975</i>	<i>0</i>	<i>225.975</i>	<i>- 62.271</i>	<i>163.704</i>	<i>- 42.480</i>	<i>- 49.241</i>	<i>- 49.157</i>	<i>- 53.803</i>	<i>178.744</i>
Overige	225.975	0	225.975	- 62.271	163.704	- 42.480	- 49.241	- 49.157	- 53.803	178.744
<i>Storting/onttrekking begrotingsreserve</i>	<i>36.800</i>	<i>0</i>	<i>36.800</i>	<i>18.600</i>	<i>55.400</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Stimuleringsregeling wonen en zorg	36.800	0	36.800	18.600	55.400	0	0	0	0	0
3.21 Langdurige zorg tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten	18.273.515	193.000	18.466.515	1.778.234	20.244.749	1.371.494	941.238	764.719	908.122	25.371.216
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>293.986</i>	<i>- 1.800</i>	<i>292.186</i>	<i>- 22.915</i>	<i>269.271</i>	<i>- 12.494</i>	<i>- 12.135</i>	<i>- 6.309</i>	<i>- 5.694</i>	<i>122.519</i>
Zorg merkbaar beter maken	188.232	- 700	187.532	- 19.104	168.428	- 10.603	- 9.184	- 5.919	- 5.919	50.234
Kennis, informatie en innovatiebeleid	29.964	- 1.100	28.864	- 2.425	26.439	- 1.570	- 1.483	- 1.090	- 475	25.117

	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletioire begroting (4)	Stand 1e suppletioire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029
Palliatieve zorg en ondersteuning	75.790	0	75.790	- 1.386	74.404	- 321	- 1.468	700	700	47.168
<i>Bekostiging</i>	<i>17.745.100</i>	<i>194.800</i>	<i>17.939.900</i>	<i>1.808.000</i>	<i>19.747.900</i>	<i>1.384.900</i>	<i>953.900</i>	<i>771.500</i>	<i>915.000</i>	<i>25.039.900</i>
Bijdrage in de kosten van kortingen (BIKK)	5.345.100	0	5.345.100	- 47.200	5.297.900	- 65.100	- 46.100	- 28.500	- 35.000	6.039.900
Bijdrage Wlz	12.400.000	194.800	12.594.800	1.855.200	14.450.000	1.450.000	1.000.000	800.000	950.000	19.000.000
<i>Opdrachten</i>	<i>21.456</i>	<i>0</i>	<i>21.456</i>	<i>- 6.682</i>	<i>14.774</i>	<i>- 1.996</i>	<i>- 1.715</i>	<i>- 2.420</i>	<i>- 2.095</i>	<i>6.016</i>
Zorgdragen voor langdurige zorg	21.456	0	21.456	- 6.682	14.774	- 1.996	- 1.715	- 2.420	- 2.095	6.016
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>491</i>	<i>0</i>	<i>491</i>	<i>0</i>	<i>491</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>470</i>
Algemeen	491	0	491	0	491	0	0	0	0	470
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>185.482</i>	<i>0</i>	<i>185.482</i>	<i>- 169</i>	<i>185.313</i>	<i>1.084</i>	<i>1.188</i>	<i>1.948</i>	<i>911</i>	<i>202.311</i>
Uitvoeringskosten Sociale Verzekeringsbank	54.501	0	54.501	2.140	56.641	4.000	3.139	2.989	989	50.363
Uitvoeringskosten Centrum Indicatiestelling Zorg	130.981	0	130.981	- 2.309	128.672	- 2.916	- 1.951	- 1.041	- 78	151.948
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>27.000</i>	<i>0</i>	<i>27.000</i>	<i>0</i>	<i>27.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Overige	27.000	0	27.000	0	27.000	0	0	0	0	0
Ontvangsten	6.549	0	6.549	1.901	8.450	1.827	1.849	1.780	1.490	8.062

Toelichting

1. Participatie en zelfredzaamheid van mensen met beperkingen *Subsidies*

Inclusieve samenleving

De opgave aan zorggeschikte woningen is tot en met 2030 40.000, waarvan 20.000 in het sociale segment. Met de stimuleringsregeling Zorggeschikte Woningen wordt gestimuleerd dat meer van deze woningen in het sociale segment worden gebouwd. Hiervoor wordt € 39,5 miljoen van 2024, en € 30 miljoen uit 2025 naar 2028 (€ 10 miljoen) en 2029 (€ 59,5 miljoen) verschoven om de verdeling van de middelen ten behoeve van de Stimuleringsregeling zorggeschikte woningen beter aan te laten sluiten op de praktijk.

Tezamen met een aantal kleinere mutaties wordt het budget subsidies Inclusieve samenleving in 2024 per saldo met € 43 miljoen naar beneden bijgesteld.

Opdrachten

Inclusiviteit

De meerkosten in het sociaal domein voor Oekraïense ontheemden worden voor 2024 met € 2,2 miljoen opgehoogd. Voor 2025 worden deze kosten geraamd op € 28 miljoen, en in 2026 € 7 miljoen.

Bijdragen aan medeoverheden

Overige

Het kabinet zet in op het voorkomen van dakloosheid, om- en afbouw van de maatschappelijke opvang en het realiseren van woonplekken met passende ondersteuning voor (dreigend) dakloze jongeren en volwassenen. Het kabinet heeft daarvoor structureel € 65 miljoen beschikbaar gesteld vanuit de coalitieakkoord maatregel dak- en thuislozen. In het kader van de aanpak van dakloosheid wordt vanaf 2024 structureel in totaal € 55 miljoen toegekend aan 43 centrumgemeenten voor maatschappelijke opvang/beschermd wonen. Ook wordt de in 2023 verdeelde € 7 miljoen voor de decentralisatie uitkering voortgezet voor hetzelfde bedrag. Deze middelen worden overgeheveld naar het Gemeentefonds.

Voor de uitvoering van het IZA spelen gemeenten een belangrijke rol, daarom zijn zij regelmatig onderdeel van transformatieplannen die bij zorgverzekeraars worden ingediend. In totaal wordt er via de SPUK IZA € 2,5 miljoen in 2024, en € 5 miljoen in 2025, 2026 en 2027 beschikbaar gesteld voor gemeenten.

In 2025 wordt € 9,8 miljoen beschikbaar gesteld voor de versterking regie op volkshuisvesting, en vanaf 2026 gaat het om structureel € 3 miljoen.

Tezamen met andere kleinere mutaties wordt het budget in 2024 met € 62,3 miljoen naar beneden bijgesteld.

2. Zorgdragen voor langdurige zorg tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten

Subsidies

Zorg merkbaar beter maken

In het coalitieakkoord is € 1 miljard beschikbaar aan transitie-middelen om de beweging scheiden wonen en zorg in de langdurige zorg te stimuleren. Als gevolg van een herprioritering van de initiële plannen wordt het budget in de jaren 2024-2026 in totaal met € 6,0 miljoen verlaagd.

Voor het afstoten van panden uit het Groninger Zorgakkoord is in 2023 subsidie verleend. Dit was een jaar eerder dan geraamd. Hierdoor vallen deze middelen in 2024 vrij (€ 7,9 miljoen).

In het kader van pandemische paraatheid zijn middelen gereserveerd voor opleidingen en ondersteuning ten behoeve van hygiëne en infectiepreventie in de langdurige zorg. De ondersteuning kan met minder middelen worden uitgevoerd dan geraamd (€ 1,2 miljoen in 2024, € 0,9 miljoen in 2025 en structureel € 2,6 miljoen vanaf 2026).

Tevens zijn middelen naar het ministerie van OCW overgeheveld, zodat de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) een onderzoek kan uitvoeren naar een vroegtijdige en adequate aanpak van hersenaandoeningen in brede zin, wat op termijn kan bijdragen aan het voorkomen van vormen van dementie (€ 0,9 miljoen).

Tezamen met een aantal kleinere mutaties is het budget per saldo met € 19,1 miljoen naar beneden bijgesteld.

Bekostiging

Bijdrage in de kosten van kortingen (BIKK)

Naar aanleiding van de CPB-raming (CEP 2024) wordt de raming van de BIKK voor 2024 naar beneden bijgesteld met € 47,2 miljoen. Tevens is de raming voor de jaren daarop bijgesteld.

Bijdrage Wlz

Op de VWS-begroting is als gevolg van het aangenomen amendement Dobbe, dat als doel heeft de ingeboekte besparing in het Wlz-kader ongedaan te maken, in 2024 € 193 miljoen toegevoegd aan de Bijdrage Wlz. Vanuit de VWS-begroting wordt dit geld overgeheveld naar het Uitgavenplafond Zorg om uitvoering te geven aan dit amendement. Ook voor het aangenomen amendement Westerveld, dat als doel heeft spraakcomputers voor specifieke doelgroepen in de Wlz te financieren, is de Bijdrage Wlz verhoogd. Deze verhoging van € 1,8 miljoen wordt overgeheveld van de begrotingsgefinancierde naar de premiegefinancierde uitgaven.

Daarnaast wordt naar aanleiding van de CPB-raming (CEP 2024) de raming van de Bijdrage Wlz voor 2024 naar boven bijgesteld met € 2,1 miljard.

Tevens is de raming voor de jaren daarop bijgesteld.

In totaal wordt het budget voor Bijdrage Wlz met € 1,9 miljard verhoogd.

3.4 Artikel 4 Zorgbreed beeld

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 4 Zorgbreed beleid (bedragen x € 1.000)											
Art.	Verplichtingen	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029
	Verplichtingen	1.402.836	21.000	1.423.836	- 247.753	1.176.083	69.350	- 9.204	- 7.552	10.808	1.266.000
	Uitgaven	1.448.818	21.000	1.469.818	35.679	1.505.497	60.112	- 3.318	- 4.982	10.808	1.266.000
4.10	Positie cliënt en transparantie van zorg	92.579	0	92.579	- 2.129	90.450	791	645	550	1.124	74.461
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>78.576</i>	<i>0</i>	<i>78.576</i>	<i>- 2.559</i>	<i>76.017</i>	<i>- 1.476</i>	<i>- 1.494</i>	<i>- 1.621</i>	<i>- 1.158</i>	<i>58.083</i>
	Patiënten- en gehandicaptenorganisaties	50.000	0	50.000	- 64	49.936	- 57	- 57	- 238	0	50.000
	Transparantie van zorg	28.576	0	28.576	- 2.495	26.081	- 1.419	- 1.437	- 1.383	- 1.158	8.083
	<i>Opdrachten</i>	<i>4.280</i>	<i>0</i>	<i>4.280</i>	<i>430</i>	<i>4.710</i>	<i>2.267</i>	<i>2.139</i>	<i>2.171</i>	<i>2.282</i>	<i>6.655</i>
	Ondersteuning cliëntorganisaties	333	0	333	0	333	0	0	0	0	0
	Transparantie van zorg	2.104	0	2.104	285	2.389	2.149	2.139	2.171	2.282	4.732
	Overige	1.843	0	1.843	145	1.988	118	0	0	0	1.923
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>9.723</i>	<i>0</i>	<i>9.723</i>	<i>0</i>	<i>9.723</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>9.723</i>
	CIBG	9.723	0	9.723	0	9.723	0	0	0	0	9.723
4.20	Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	755.506	21.000	776.506	- 45.079	731.427	35.364	- 4.195	- 3.977	- 2.714	640.469
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>717.305</i>	<i>21.000</i>	<i>738.305</i>	<i>- 39.204</i>	<i>699.101</i>	<i>41.428</i>	<i>1.654</i>	<i>1.654</i>	<i>2.000</i>	<i>607.647</i>
	Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	429.208	21.000	450.208	- 39.204	411.004	41.428	1.654	1.654	2.000	332.289
	Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	276.547	0	276.547	0	276.547	0	0	0	0	275.358
	Overige	11.550	0	11.550	0	11.550	0	0	0	0	0
	<i>Opdrachten</i>	<i>22.750</i>	<i>0</i>	<i>22.750</i>	<i>- 5.935</i>	<i>16.815</i>	<i>- 6.124</i>	<i>- 5.909</i>	<i>- 5.691</i>	<i>- 4.774</i>	<i>15.415</i>
	Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	22.731	0	22.731	- 6.460	16.271	- 6.124	- 5.909	- 5.691	- 4.774	15.396
	Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	19	0	19	0	19	0	0	0	0	19
	Overige	0	0	0	525	525	0	0	0	0	0

	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	15.451	0	15.451	0	15.451	0	0	0	0	15.451
CIBG	15.451	0	15.451	0	15.451	0	0	0	0	15.451
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.896
ZiNL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.896
<i>Bijdrage aan (inter)nationale organisaties</i>	0	0	0	60	60	60	60	60	60	60
OECD	0	0	0	60	60	60	60	60	60	60
4.30 Informatiebeleid	138.954	0	138.954	30.148	169.102	- 14.017	- 11.198	- 9.354	2.451	85.270
<i>Subsidies (regelingen)</i>	61.851	0	61.851	2.384	64.235	- 390	1.737	2.429	18.420	37.973
Informatiebeleid	55.581	0	55.581	2.404	57.985	- 170	1.957	2.649	18.640	37.973
Overige	6.270	0	6.270	- 20	6.250	- 220	- 220	- 220	- 220	0
<i>Opdrachten</i>	55.893	0	55.893	26.329	82.222	- 14.979	- 15.016	- 13.872	- 11.359	40.197
Informatiebeleid	48.095	0	48.095	29.299	77.394	- 12.115	- 12.135	- 12.726	- 10.309	36.102
Overige	7.798	0	7.798	- 2.970	4.828	- 2.864	- 2.881	- 1.146	- 1.050	4.095
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	21.210	0	21.210	1.435	22.645	1.352	2.081	2.089	- 4.610	7.100
Informatiebeleid	21.210	0	21.210	1.435	22.645	1.352	2.081	2.089	- 4.610	7.100
4.40 Inrichting zorgstelsel	283.269	0	283.269	17.007	300.276	10.428	8.040	7.849	9.947	270.329
<i>Subsidies (regelingen)</i>	423	0	423	0	423	0	0	0	0	0
Programma's zorgstelsel	423	0	423	0	423	0	0	0	0	0
<i>Opdrachten</i>	593	0	593	0	593	0	0	0	0	593
Overige	593	0	593	0	593	0	0	0	0	593
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	279.753	0	279.753	19.507	299.260	12.928	10.540	10.349	9.947	267.236
CAK	127.340	0	127.340	15.542	142.882	10.311	10.233	10.349	9.947	127.483
NZa	74.253	0	74.253	150	74.403	0	0	0	0	71.606
ZiNL	76.760	0	76.760	3.815	80.575	2.617	307	0	0	66.747
CSZ	1.400	0	1.400	0	1.400	0	0	0	0	1.400
<i>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</i>	2.500	0	2.500	- 2.500	0	- 2.500	- 2.500	- 2.500	0	2.500
EZK: ACM	2.500	0	2.500	- 2.500	0	- 2.500	- 2.500	- 2.500	0	2.500
4.50 Zorg, welzijn en jeugdzorg op Caribisch Nederland	178.510	0	178.510	35.732	214.242	27.546	3.390	- 50	0	195.471
<i>Subsidies (regelingen)</i>	4.207	0	4.207	0	4.207	0	0	0	0	4.170
Algemeen	4.207	0	4.207	0	4.207	0	0	0	0	4.170
<i>Bekostiging</i>	167.391	0	167.391	30.202	197.593	24.046	- 110	- 50	0	183.746
Zorg en welzijn	16.496	0	16.496	- 1.221	15.275	646	- 10	0	0	15.541
Zorg en welzijn	150.895	0	150.895	31.423	182.318	23.400	- 100	- 50	0	168.205
<i>Opdrachten</i>	1.750	0	1.750	2.030	3.780	0	0	0	0	2.520
Zorg	1.750	0	1.750	- 654	1.096	0	0	0	0	2.520
Welzijn	0	0	0	2.684	2.684	0	0	0	0	0
<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	5.162	0	5.162	3.500	8.662	3.500	3.500	0	0	5.035
Overige	5.162	0	5.162	3.500	8.662	3.500	3.500	0	0	5.035
Ontvangsten	14.215	0	14.215	18.654	32.869	- 346	0	0	0	11.920

Toelichting

2. Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt

Subsidies

Overige

Vanuit het Nationaal Groeifonds is een bedrag van € 48 miljoen toegekend voor het programma DUTCH. Naar verwachting wordt er in 2024 een bedrag van € 6,6 miljoen ingezet voor het opzetten van het programmamanagement en voorbereidende werkzaamheden. Het resterende bedrag van € 39,8 miljoen wordt volledig doorgeschoven naar 2025.

3. Informatiebeleid

Opdrachten

Informatiebeleid

Voor standaardisatie van gegevensuitwisseling voor een Landelijk Dekkend Netwerk wordt vanaf de Aanvullende Post € 21,1 miljoen overgeboekt naar de VWS-begroting.

Daarnaast wordt er € 17,8 miljoen beschikbaar gesteld voor de ondersteuning bij de implementatie aan het zorgveld en de technische uitvoering voor generieke functies in het kader van de standaardisatie gegevensuitwisseling.

Tenslotte wordt er € 9,8 miljoen overgeboekt naar het RIVM.

In totaal wordt het budget voor informatiebeleid met € 29,3 miljoen verhoogd.

4. Inrichting Zorgstelsel

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

CAK

In 2020 is besloten om het beschikbare budget voor de beheerskosten van het CAK structureel met € 9,3 miljoen te verlagen. In de praktijk blijkt deze taakstelling niet te realiseren binnen de taken van het CAK. In het kader van realistisch ramen wordt het budget met € 7,3 miljoen opgehoogd. Daarnaast zijn er middelen bijgekomen voor onder andere de uniformering van het broninhoudingsproces, voor het digitaliseren van de formulieren bij het CAK en voor de uitvoeringskosten van de afwikkeling van de Kinderopvang-toeslagaffaire.

In totaal wordt het budget voor het CAK met € 14,1 miljoen naar boven bijgesteld.

5. Zorg, welzijn en jeugdzorg op Caribisch Nederland

Bekostiging

De uitgaven voor het ziekenhuizen op Bonaire is verhoogd met € 12,5 miljoen. Daarnaast wordt het budget voor de zorgkosten op de BES-eilanden met € 11,8 miljoen opgehoogd en wordt er voor standaardisatie van gegevensuitwisseling op de BES-eilanden aanvullend € 7,5 miljoen vanuit de Aanvullende Post toegevoegd aan het budget. Ook is er een instrumentwijziging van € 2,1 miljoen van bekostiging naar opdrachten. Tot slot hebben voor € 0,3 miljoen diverse kleinere mutaties plaatsgevonden. In totaal wordt het budget met € 30,2 miljoen in 2024 verhoogd.

Ontvangsten

Door de definitieve vaststelling van de Zorgbonus en de subsidieregeling Coronabaten in de Zorg (COZO) wordt de (terug)ontvangstenraming met € 19 miljoen verhoogd.

3.5 Artikel 5 Jeugd

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 5 Jeugd (bedragen x € 1.000)											
Art.	Verplichtingen	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletioire begroting (4)	Stand 1e suppletioire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029
	Verplichtingen	162.286	0	162.286	64.562	226.848	- 2.861	54.388	59.883	23.392	97.337
	Uitgaven	192.669	0	192.669	64.562	257.231	- 2.861	54.388	59.883	23.392	97.337
5.30	Effectief en efficiënt werkend jeugdstelsel	192.669	0	192.669	64.562	257.231	- 2.861	54.388	59.883	23.392	97.337
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>148.038</i>	<i>0</i>	<i>148.038</i>	<i>4.313</i>	<i>152.351</i>	<i>- 3.094</i>	<i>- 4.512</i>	<i>- 4.017</i>	<i>- 3.508</i>	<i>53.731</i>
	Kennis en informatiebeleid	13.778	0	13.778	986	14.764	0	0	0	0	13.778
	Jeugdbeleid	104.161	0	104.161	- 4.761	99.400	- 873	- 2.264	- 1.853	- 1.697	11.878
	Jeugdstelsel	30.099	0	30.099	8.088	38.187	- 2.221	- 2.248	- 2.164	- 1.811	28.075
	<i>Opdrachten</i>	<i>10.697</i>	<i>0</i>	<i>10.697</i>	<i>561</i>	<i>11.258</i>	<i>233</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>10.773</i>
	Kennis en informatiebeleid	2.462	0	2.462	- 203	2.259	0	0	0	0	2.461
	Jeugdbeleid	7.620	0	7.620	764	8.384	233	0	0	0	7.697
	Jeugdstelsel	615	0	615	0	615	0	0	0	0	615
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>1.526</i>	<i>0</i>	<i>1.526</i>	<i>- 57</i>	<i>1.469</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1.525</i>
	Overige	1.526	0	1.526	- 57	1.469	0	0	0	0	1.525
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>32.153</i>	<i>0</i>	<i>32.153</i>	<i>60.000</i>	<i>92.153</i>	<i>0</i>	<i>58.900</i>	<i>63.900</i>	<i>26.900</i>	<i>31.053</i>
	Overige	32.153	0	32.153	60.000	92.153	0	58.900	63.900	26.900	31.053
	<i>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</i>	<i>255</i>	<i>0</i>	<i>255</i>	<i>- 255</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>255</i>
	Overige	255	0	255	- 255	0	0	0	0	0	255
	Ontvangsten	2.400	0	2.400	0	2.400	0	0	0	0	2.400

Toelichting

3. Effectief en efficiënt werkend jeugdstelsel

Subsidies

Jeugdbeleid

Dit budget wordt met € 4,8 miljoen neerwaarts bijgesteld. Dit betreffen onder andere diverse overboekingen en mutaties ten behoeve van (inter)departementale samenwerkingen op het gebied van jeugdhulp.

De grootste post betreft de verlenging van de subsidie Onderwijs(zorg)consulenten, waarvoor in 2024 € 1,9 miljoen is overgeboekt naar het ministerie van OCW. Daarnaast is € 1,8 miljoen overgeboekt naar directie maatschappelijke ondersteuning ten behoeve van de subsidie ketenbureau.

Verder vinden er diverse overboekingen plaats (€ 1,4 miljoen) naar dit artikel voor onder andere mentaal gezond onderwijs, MIND Us, Young Impact en voor het verhogen van mediawijsheid.

Jeugdstelsel

In totaal wordt het budget met € 8,1 miljoen naar boven bijgesteld. Dit komt voornamelijk omdat de VNG en het Rijk zijn overeengekomen om de looptijd van de [subsidieregeling continuïteit van cruciale jeugdzorg](#) te verlengen in 2024. Hiervoor is € 10 miljoen beschikbaar gesteld uit het Gemeentefonds.

Bijdragen aan medeoverheden

Voor het verlenen van de [SPUK compensatieregeling niet beoogde kosten jeugdzorg](#) in 2024 is € 60 miljoen vanuit het Gemeentefonds overgeboekt naar de VWS-begroting. Dit budget wordt ingezet om de gemeente te compenseren voor de niet-beoogde kosten van 2022 en 2023 na inwerking-treding van de Wet wijziging woonplaatsbeginsel.

Daarnaast zijn vanuit de aanvullende post van het ministerie van Financiën de aanvullende middelen voor de inzet van ombouw en afbouw van residentiële vastgoed van jeugdzorg instellingen ontvangen, voor de periode 2026 t/m 2028 (resp. € 60 miljoen, € 65 miljoen en € 28 miljoen), om ingezet te worden als specifieke uitkering voor gemeenten.

3.6 Artikel 6 Sport en bewegen

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 6 Sport en bewegen (bedragen x € 1.000)											
Art.	Verplichtingen	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029
	Uitgaven	439.557	- 2.500	437.057	17.603	454.660	- 27.824	- 25.578	- 24.559	- 14.331	491.726
6.40	Sport verenigt Nederland	439.557	- 2.500	437.057	17.603	454.660	- 27.824	- 25.578	- 24.559	- 14.331	491.726
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	221.089	- 2.500	218.589	- 1.208	217.381	- 28.958	- 26.705	- 25.706	- 15.551	194.439
	Sportakkoord	124.161	0	124.161	- 16.780	107.381	- 14.342	- 13.067	- 12.400	- 10.690	97.562
	Duurzame en toegankelijke sportaccommodaties	81.607	0	81.607	18.397	100.004	- 11.442	- 11.489	- 11.340	- 3.215	78.314
	Kennis en innovatie	15.321	- 2.500	12.821	- 2.825	9.996	- 3.174	- 2.149	- 1.966	- 1.646	18.563
	<i>Inkomensoverdrachten</i>	19.604	0	19.604	118	19.722	209	209	209	209	17.608
	Financiële voorziening topsporters	19.604	0	19.604	118	19.722	209	209	209	209	17.608
	<i>Opdrachten</i>	5.343	0	5.343	940	6.283	0	0	0	0	4.119
	Sportakkoord	5.104	0	5.104	840	5.944	0	0	0	0	3.880
	Kennis en innovatie	239	0	239	0	239	0	0	0	0	239
	Overige	0	0	0	100	100	0	0	0	0	0
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	3.188	0	3.188	1.400	4.588	1.400	1.400	1.400	1.400	4.593
	Dopingautoriteit	3.188	0	3.188	1.400	4.588	1.400	1.400	1.400	1.400	4.593
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	189.763	0	189.763	16.353	206.116	- 475	- 482	- 462	- 389	198.061
	Duurzame en toegankelijke sportaccommodaties	189.763	0	189.763	16.353	206.116	- 475	- 482	- 462	- 389	198.061
	<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	500	0	500	0	500	0	0	0	0	500
	Dopingbestrijding	500	0	500	0	500	0	0	0	0	500

	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletioire begroting (4)	Stand 1e suppletioire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029
<i>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</i>	70	0	70	0	70	0	0	0	0	72.406
Sportakkoord	70	0	70	0	70	0	0	0	0	72.406
Ontvangsten	31.924	0	31.924	24.021	55.945	6.170	6.244	6.008	5.206	25.032

Toelichting

4. Sport verenigt Nederland

Subsidies

Zoals in de leeswijzer benoemd is structurele onderuitputting ingeboekt op de begroting in verband met het realistisch ramen. Hiervoor worden de subsidies op artikel 6 Sport met € 16,8 miljoen verlaagd in 2024 aflopend naar structureel € 13,4 miljoen in 2029.

Duurzame en toegankelijke sportaccommodaties

In 2024 is een nieuwe BOSA-regeling van kracht gegaan. Om het aantal aanvragen af te kunnen wikkelen en de bouw en het onderhoud van sportaccommodaties te stimuleren wordt er budget van 2025-2027 naar voren gehaald in 2024. Hierdoor wordt het budget in 2024 met € 22,5 miljoen opgehoogd.

Tezamen met een aantal kleinere mutaties wordt het budget met € 18,4 miljoen verhoogd in 2024.

Bijdrage medeoverheden

Duurzame en toegankelijke sportaccommodaties

Op de SPUK Stimulering Sport vindt jaarlijks een vaststelling plaats waaruit enerzijds terugvorderingen en anderzijds nabetalingen volgen. De vaststelling van de SPUK-regeling 2022 heeft in het najaar van 2023 plaatsgevonden. De nabetalingen vinden in 2024 plaats en worden betaald vanuit de ontvangsten als gevolg van de terugvorderingen. Hiervoor wordt het budget met € 17,6 miljoen verhoogd.

Tezamen met een aantal kleinere mutaties wordt het budget met € 16,4 miljoen verhoogd.

Ontvangsten

Op de SPUK Stimulering Sport vindt jaarlijks een vaststelling plaats waaruit enerzijds terugvorderingen en anderzijds nabetalingen volgen. De vaststelling van de SPUK-regeling 2022 heeft in het najaar van 2023 plaatsgevonden. De terugvorderingen vinden in 2024 plaats. Hiervoor wordt de ontvangstenraming met € 17,6 miljoen verhoogd.

Daarnaast wordt de ontvangstenraming met € 6,4 miljoen in 2024 verhoogd in het kader van realistisch ramen. Deze raming wordt ook structureel bijgesteld.

3.7 Artikel 7 Oorlogsgetroffenen en Herinnering WOII

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 10 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 7 Oorlogsgetroffenen en Herinnering WOII (bedragen x € 1.000)										
Art.	Ontwerpbegroting (1)	Mutaties via NvW, moties, amendementen en ISB (2)	Vastgestelde begroting + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)	Stand 1e suppletoire begroting (4)	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029
Art. Verplichtingen	198.828	900	199.728	7.890	207.618	7.312	9.236	5.904	3.072	137.120
Uitgaven	201.139	900	202.039	8.153	210.192	7.678	9.507	5.904	3.072	137.120
7.10 De zorg- en dienstverlening aan verzetsdeeln. en oorlogsgetroffenen WOII en de herinnering aan WOII	28.288	900	29.188	- 1.617	27.571	- 2.462	- 2.475	- 2.071	- 993	23.986
<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>27.201</i>	<i>900</i>	<i>28.101</i>	<i>- 1.617</i>	<i>26.484</i>	<i>- 2.462</i>	<i>- 2.475</i>	<i>- 2.071</i>	<i>- 993</i>	<i>22.899</i>
Nationaal Comité	5.960	0	5.960	0	5.960	0	0	0	0	5.958
Nationale herinneringscentra	3.004	0	3.004	138	3.142	0	0	0	0	2.853
Herinnering Indisch Molukse Doelgroep	5.386	0	5.386	0	5.386	0	0	0	0	2.372
Zorg- en dienstverlening	6.921	0	6.921	0	6.921	0	0	0	0	6.919
Overige	5.930	900	6.830	- 1.755	5.075	- 2.462	- 2.475	- 2.071	- 993	4.797
<i>Bekostiging</i>	<i>400</i>	<i>0</i>	<i>400</i>	<i>0</i>	<i>400</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>400</i>
Overige	400	0	400	0	400	0	0	0	0	400
<i>Opdrachten</i>	<i>461</i>	<i>0</i>	<i>461</i>	<i>0</i>	<i>461</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>461</i>
Overige	461	0	461	0	461	0	0	0	0	461
<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>226</i>	<i>0</i>	<i>226</i>	<i>0</i>	<i>226</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>226</i>
Overige	226	0	226	0	226	0	0	0	0	226
7.20 Pensioenen en uitkeringen voor verzetsdeeln. en oorlogsgetroffenen WOII	172.851	0	172.851	9.770	182.621	10.140	11.982	7.975	4.065	113.134
<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>162.769</i>	<i>0</i>	<i>162.769</i>	<i>9.770</i>	<i>172.539</i>	<i>10.140</i>	<i>11.982</i>	<i>7.975</i>	<i>4.065</i>	<i>103.419</i>
Wetten/regelingen verzetsdeelnemers/oorlogsgetroffenen	162.769	0	162.769	9.770	172.539	10.140	11.982	7.975	4.065	103.419
<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>10.082</i>	<i>0</i>	<i>10.082</i>	<i>0</i>	<i>10.082</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>9.715</i>
Sociale Verzekeringsbank	9.432	0	9.432	0	9.432	0	0	0	0	9.365
Pensioen- en Uitkeringsraad	650	0	650	0	650	0	0	0	0	350
Ontvangsten	3.339	0	3.339	0	3.339	0	0	0	0	3.339

2. Pensioenen en uitkeringen voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen WO II

Inkomensoverdrachten

De oorlogspensioenen op grond van de Verzetsdeelnemers en Oorlogsgetroffenen (V&O) wetten en regelingen zijn gekoppeld aan het minimumloon. Door de verhoging van het minimumloon in 2023 worden de uitgaven door de SVB hoger geraamd. Doordat het sterftecijfer daalt, stijgen de uitgaven voor deze post. Hiervoor is het budget in 2024 met € 8,8 miljoen, in 2025 met € 8,4 miljoen, in 2026 met € 10,4 miljoen, in 2027 met € 6,5 miljoen en in 2028 met € 2,7 miljoen verhoogd.

Tezamen met een aantal kleinere mutaties wordt het budget met € 9,8 miljoen verhoogd.

3.8 Artikel 8 Tegemoetkoming specifieke kosten

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 11 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 8 Tegemoetkoming specifieke kosten (bedragen x € 1.000)											
Art.	Verplichtingen	Ontwerpbegroting (1)	Mutaties via NVW, moties, amendementen en ISB (2)	Vastgestelde begroting (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029
	Verplichtingen	6.952.649	0	6.952.649		- 6.688.249	- 29.000	- 84.600	- 96.500	839.900	8.143.649
						264.400					
	Uitgaven	6.952.649	0	6.952.649		- 6.688.249	- 29.000	- 84.600	- 96.500	839.900	8.143.649
						264.400					
8.10	Tegemoetkoming specifieke kosten	6.952.649	0	6.952.649		- 6.688.249	- 29.000	- 84.600	- 96.500	839.900	8.143.649
	<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>6.952.649</i>	<i>0</i>	<i>6.952.649</i>		<i>- 6.688.249</i>	<i>- 29.000</i>	<i>- 84.600</i>	<i>- 96.500</i>	<i>839.900</i>	<i>8.143.649</i>
						<i>264.400</i>					
	Zorgtoeslag	6.884.700	0	6.884.700		- 6.600.300	- 49.000	- 104.600	- 116.500	819.900	8.055.700
						<i>284.400</i>					
	Tegemoetkoming specifieke kosten	67.949	0	67.949	20.000	87.949	20.000	20.000	20.000	20.000	87.949
	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

1. Inkomensoverdrachten

Zorgtoeslag

De uitgavenraming voor de zorgtoeslag is meerjarig bijgesteld vanwege de verwerking van het Centraal Economisch Plan van het CPB. De daling van de uitgaven voor 2024 met € 284,4 miljoen wordt voor een groot deel veroorzaakt vanwege een lagere standaardpremie (nominale premie plus gemiddeld eigen risico) dan geraamd. De hoogte van de standaardpremie heeft effect op het aantal mensen dat recht heeft op zorgtoeslag en op de hoogte van de zorgtoeslag. Voor 2025 tot en met 2027 zijn de mutaties beperkt. Voor 2028 en 2029 zijn de mutaties fors, wat mede wordt veroorzaakt doordat er een technische raming wordt gemaakt, omdat er voor die jaren nog geen CPB-raming beschikbaar is. Bij ontwerpbegroting 2025 is de ambitie om voor deze jaren een betere inschatting te maken.

Tegemoetkoming specifieke zorgkosten (TSZ)

De uitgavenraming voor de tegemoetkoming specifieke zorgkosten wordt structureel met € 20 miljoen verhoogd. De verhoging is het gevolg van een hoger aantal verzilveringen van de tegemoetkoming met een gemiddeld hoger bedrag. De verhoogde ouderenkorting en wijzigingen in de Algemene Heffingskorting hangen samen met de hogere uitgaven aan de TSZ.

4 Niet-beleidsartikelen

4.1 Artikel 9 Algemeen

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 12 Algemeen (Bedragen x € 1.000)

Art.	Verplichtingen	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amendementen en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029
	Verplichtingen	39.091	0	39.091	- 1.243	37.848	13.378	- 1.343	- 2.631	- 2.628	33.947
	Uitgaven	39.646	0	39.646	5.650	45.296	20.546	4.325	37	40	33.947
9.10	Internationale samenwerking	13.562	0	13.562	383	13.945	346	25	37	40	8.089
	<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>13.562</i>	<i>0</i>	<i>13.562</i>	<i>383</i>	<i>13.945</i>	<i>346</i>	<i>25</i>	<i>37</i>	<i>40</i>	<i>8.089</i>
	World Health Organization en Mondiale Gezondheidsstrategie	5.368	0	5.368	480	5.848	480	0	0	0	3.868
	EMA	3.780	0	3.780	0	3.780	0	0	0	0	3.197
	Overige	4.414	0	4.414	- 97	4.317	- 134	25	37	40	1.024
9.20	Verzameluitkering	200	0	200	0	200	0	0	0	0	0
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>200</i>	<i>0</i>	<i>200</i>	<i>0</i>	<i>200</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	Overige	200	0	200	0	200	0	0	0	0	0
9.30	Eigenaarsbijdrage	20.884	0	20.884	5.267	26.151	20.200	4.300	0	0	20.858
	<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>20.884</i>	<i>0</i>	<i>20.884</i>	<i>5.267</i>	<i>26.151</i>	<i>20.200</i>	<i>4.300</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>20.858</i>
	Eigenaarsbijdrage RIVM	20.884	0	20.884	0	20.884	20.200	4.300	0	0	20.858
	Eigenaarsbijdrage CIBG	0	0	0	5.267	5.267	0	0	0	0	0
9.40	Begrotingsreserve achterborg WFZ-garanties	5.000	0	5.000	0	5.000	0	0	0	0	5.000
	<i>Garanties</i>	<i>5.000</i>	<i>0</i>	<i>5.000</i>	<i>0</i>	<i>5.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>5.000</i>
	Overige	5.000	0	5.000	0	5.000	0	0	0	0	5.000
	Ontvangsten	0	0	0	8.358	8.358	0	0	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen

Los van de mutaties in de verplichtingenstanden van € 5,7 miljoen, welke onderstaand bij de uitgaven grotendeels worden toegelicht, is sprake van een meerjarige afname van het verplichtingenbudget. Deze bedraagt voor 2024 € 7,2 miljoen. Dit hangt samen met het naar voren halen van verplichtingenruimte van 2024 t/m 2028 naar 2023. Dit is gebeurd ten behoeve van het in 2023 kunnen aangaan van langlopende internationale verplichtingen. Het betreft hier verplichtingen voor:

- UNDP Multi-Partner Trust Fund - Antimicrobial resistance (AMR), voor 2024 en 2025, € 1,5 miljoen per jaar;
- Coalition for Epidemic Preparedness Innovations (CEPI) voor 2024 t/m 2026, € 3 miljoen per jaar;
- WHO partnerschapsprogramma van voor 2024 t/m 2028, € 2,7 miljoen per jaar.

Voor 2024 is ook sprake van een correctie van € 0,3 miljoen.

Bijdrage aan agentschappen

De eigenaarsbijdrage aan het CIBG wordt voor 2024 met € 5,3 miljoen verhoogd. Het betreft hier een directe vermogensstorting ter afwikkeling van diverse projecten. Daarnaast wordt de eigenaarsbijdrage aan het RIVM verhoogd met € 20,2 miljoen (2025) en € 4,3 miljoen (2026). Dit hangt samen met de te verwachten eenmalige verhuiskosten van het RIVM in deze jaren.

Ontvangsten

Het afromen van het surplus eigen vermogen ultimo 2023 van het RIVM en het CIBG leidt tot een verhoging van het ontvangstenbudget met € 8,4 miljoen.

4.2 Artikel 10 Apparaat Kerndepartement

Apparaatsuitgaven departement Budgettaire gevolgen

Tabel 13 Apparaatsuitgaven Kerndepartement (Bedragen x € 1.000)

	Begroting 2024 (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029
Verplichtingen	564.447	0	564.447	43.822	558.835	1.056	822	840	- 50	473.435
Uitgaven	564.447	0	564.447	63.857	574.577	1.056	822	840	- 50	473.435
<i>Personele uitgaven</i>	451.960	0	451.960	52.034	503.994	26.124	9.516	13.140	9.628	358.839
eigen personeel	384.223	0	384.223	18.866	403.089	1.986	5.647	9.229	7.565	334.868
inhuur externen	64.704	0	64.704	29.600	94.304	24.138	3.869	3.911	2.063	20.941
overige personele uitgaven	3.033	0	3.033	3.568	6.601	0	0	0	0	3.030
<i>Materiële uitgaven</i>	112.487	0	112.487	11.823	124.310	7.342	11.814	8.252	8.257	114.596
ICT	23.068	0	23.068	402	23.470	1.992	2.162	45	45	20.371
bijdrage aan SSO's	62.959	0	62.959	5.956	68.915	3.373	8.050	6.750	6.744	65.271
overige materiële uitgaven	26.460	0	26.460	5.465	31.925	1.977	1.602	1.457	1.468	28.954
Ontvangsten	9.265	0	9.265	2.600	11.865	0	0	0	0	9.265
Overige	9.265	0	9.265	2.600	11.865	0	0	0	0	9.265

Tabel 14 Nadere uitsplitsing apparaatsuitgaven (Bedragen x € 1.000)

Art.	Verplichtingen	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029
	Verplichtingen	564.447	0	564.447	43.822	608.269	35.267	20.230	20.592	17.885	473.435
	Uitgaven	564.447	0	564.447	63.857	628.304	33.466	21.330	21.392	17.885	473.435
10.30	Kerndepartement	410.650	0	410.650	60.279	470.929	31.489	19.353	19.415	15.908	322.433
	<i>Personele uitgaven</i>	329.484	0	329.484	50.347	379.831	24.147	7.539	11.163	7.651	240.744
	Eigen personeel	261.877	0	261.877	18.313	280.190	- 402	3.304	7.186	5.522	216.881
	Eigen personeel	2.396	0	2.396	66	2.462	411	366	66	66	1.747
	Externe inhuur	62.451	0	62.451	28.400	90.851	24.138	3.869	3.911	2.063	19.358
	Overige	2.760	0	2.760	3.568	6.328	0	0	0	0	2.758
	<i>Materiële uitgaven</i>	81.166	0	81.166	9.932	91.098	7.342	11.814	8.252	8.257	81.689
	ICT	10.925	0	10.925	- 1.056	9.869	1.992	2.162	45	45	7.998
	Bijdrage SSO's	58.610	0	58.610	5.890	64.500	3.373	8.050	6.750	6.744	60.922
	Overige	11.631	0	11.631	5.098	16.729	1.977	1.602	1.457	1.468	12.769
10.40	Inspecties	117.909	0	117.909	2.410	120.319	1.977	1.977	1.977	1.977	119.096
	<i>Personele uitgaven</i>	94.126	0	94.126	1.339	95.465	1.977	1.977	1.977	1.977	93.283
	Eigen personeel	92.685	0	92.685	1.339	94.024	1.977	1.977	1.977	1.977	91.843
	Externe inhuur	1.168	0	1.168	0	1.168	0	0	0	0	1.168
	Overige	273	0	273	0	273	0	0	0	0	272
	<i>Materiële uitgaven</i>	23.783	0	23.783	1.071	24.854	0	0	0	0	25.813
	ICT	9.421	0	9.421	1.071	10.492	0	0	0	0	11.451
	Bijdrage SSO's	3.950	0	3.950	0	3.950	0	0	0	0	3.950
	Overige	10.412	0	10.412	0	10.412	0	0	0	0	10.412

	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletore begroting (4)	Stand 1e suppletore begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029
10.50 SCP en Raden	35.888	0	35.888	1.168	37.056	0	0	0	0	31.906
<i>Personele uitgaven</i>	<i>28.350</i>	<i>0</i>	<i>28.350</i>	<i>348</i>	<i>28.698</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>24.812</i>
Eigen personeel	27.265	0	27.265	- 852	26.413	0	0	0	0	24.397
Externe inhuur	1.085	0	1.085	1.200	2.285	0	0	0	0	415
<i>Materiële uitgaven</i>	<i>7.538</i>	<i>0</i>	<i>7.538</i>	<i>820</i>	<i>8.358</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>7.094</i>
ICT	2.722	0	2.722	387	3.109	0	0	0	0	922
Bijdrage SSO's	399	0	399	66	465	0	0	0	0	399
Overige	4.417	0	4.417	367	4.784	0	0	0	0	5.773
Ontvangsten	9.265	0	9.265	2.600	11.865	0	0	0	0	9.265

Toelichting apparaatsuitgaven kerndepartement

Personele uitgaven kerndepartement

Op de personele uitgaven kerndepartement is voor 2024 sprake van een opwaartse bijstelling van € 50,4 miljoen. Het budget voor eigen personeel wordt verhoogd met € 18,4 miljoen, dat voor inhuur externen kent een verhoging van € 28,4 miljoen. Het budget voor overige personele uitgaven stijgt met € 3,6 miljoen.

Eigen personeel

Ten behoeve van de uitvoering van subsidieregelingen door DUS-I wordt vanuit opdrachtgevers voor 2024 voor € 6,7 miljoen overgeheveld naar het budget voor eigen personeel van DUS-I. Een beperkt deel van deze overheveling is meerjarig. Van deze € 6,7 miljoen is een incidenteel bedrag van € 0,7 miljoen afkomstig van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

Vanwege de implementatie van een nieuw Document Management Systeem (DMS) worden voor 2024 tot en met 2026 vanuit diverse directies middelen overgeheveld naar de daarvoor bestemde artikelonderdelen. Voor 2024 betreft dit een neerwaartse bijstelling van het budget voor eigen personeel met € 3 miljoen, waarvan € 1,7 miljoen wordt overgeheveld naar het budget voor inhuur externen en € 1,3 miljoen naar de onderdelen onder de materiële uitgaven.

Voor uitgaven welke betrekking hebben op 2023, maar waarvan de factuur in 2024 is ontvangen en betaald, wordt voor € 2,1 miljoen een beroep op de eindejaarsmarge gedaan.

Er vindt overheveling van € 8,4 miljoen vanaf de Aanvullende Post plaats, welke worden ingezet voor de Standaardisatie Gegevensuitwisseling (BES-Eilanden en Landelijk Dekkend Netwerk).

De hogere ontvangsten (€ 2,6 miljoen) pseudopremies Eigen Risicodragerschap (ERD) worden via een desaldering aan het uitgavenbudget worden toegevoegd. Dit leidt tot een navenante stijging van het budget voor Eigen personeel kerndepartement. Zie ook de toelichting bij de ontvangsten.

Om de budgetten in overeenstemming te brengen met het bestedingsplan 2024 vindt een meerjarige herschikking plaats. Dit leidt tot een technische mutatie van artikel 4 naar dit artikelonderdeel van € 3,5 miljoen (2024) olopend naar € 5,4 miljoen (2027 en verder).

Voor levering van medische producten ten behoeve van Gaza wordt dit artikelonderdeel met € 1,5 miljoen verhoogd en voor de uitvoeringskosten van de regeling Zorgmedewerkers met langdurige post-covid wordt € 0,7 miljoen beschikbaar gesteld.

Een groot aantal kleinere mutaties en overhevelingen, met name binnen het apparaatsartikel, leiden tot een neerwaartse bijstelling van € 4,2 miljoen.

Inhuur externen

Van de bijstelling van het budget met € 28,4 miljoen heeft € 9,1 miljoen betrekking op de eindejaarsmarge. Het betreft hier uitgaven welke betrekking hebben op 2023, maar waarvan de factuur in 2024 is ontvangen en betaald.

Er vindt overheveling van € 3,2 miljoen vanaf de Aanvullende Post plaats, welke worden ingezet voor de Standaardisatie Gegevensuitwisseling (Landelijk Dekkend Netwerk).

Ten behoeve van het beheer en de doorontwikkeling van PGB 2.0 Z-Domein en het functioneel beheer PGB 2.0 vindt een meerjarige budgetbijstelling plaats van € 1,9 miljoen (2024) en € 17,9 miljoen (2025). Voor Open KAT (Kwetsbaarheden Analyse Tool) wordt € 3,5 miljoen in 2024 en € 1,7 miljoen in 2025 beschikbaar gesteld.

De opdrachtgevers van DUS-I vanuit het ministerie van OCW hevelen € 3,4 miljoen overten behoeve van de uitvoeringskosten van DUS-I. De bijdrage vanuit diverse dienstonderdelen aan de implementatie van een nieuw DMS zorgt voor een bijstelling van € 1,7 miljoen.

Om de budgetten in overeenstemming te brengen met het bestedingsplan 2024 vindt een meerjarige herschikking plaats. Dit leidt tot een technische mutatie van artikel 4 naar dit artikelonderdeel van € 4,3 miljoen (2024) aflopend naar € 1,2 miljoen (2028 en verder).

In het kader van de Informatiehuishouding (IHH) / POK vindt een mutatie van minus € 3,3 miljoen plaats.

De overige relatief kleine en technische mutaties tellen op tot een totaalbedrag van € 5,6 miljoen. Een groot deel hiervan betreft interne herschikking binnen het apparaatsartikel (artikel 10), veelal afkomstig van het budget voor eigen personeel.

Overige personele uitgaven

De mutatie op het budget voor Overige personele uitgaven van € 3,6 miljoen, heeft voor € 2,7 miljoen betrekking op de overheveling van middelen vanaf de Aanvullende Post, welke worden ingezet voor de Standaardisatie Gegevensuitwisseling (Generieke Functies).

Voor uitgaven welke betrekking hebben op 2023, maar waarvan de factuur in 2024 is ontvangen en betaald, wordt voor € 0,5 miljoen een beroep op de eindejaarsmarge gedaan.

Restmutaties zorgen voor een bijstelling met € 0,4 miljoen.

Materiële uitgaven kerndepartement

De materiële uitgaven kerndepartement worden middels deze suppletoire begroting met per saldo € 9,9 miljoen opwaarts bijgesteld, tot een totaal van € 91,1 miljoen. Tegenover een verlaging van het budget voor ICT met € 1,1 miljoen, staat een verhoging van het budget voor Bijdrage aan SSO's met € 5,9 miljoen en voor Overige materiële uitgaven met € 5,1 miljoen.

ICT

Vanwege de doorverdeling van middelen voor de Implementatie Woo budget 2024 is sprake van een verlaging van het budget op dit onderdeel met € 1,7 miljoen.

Ten behoeve van het FDC transitiebudget 2024 en het Variabel FDC budget (roadmap) vindt een overheveling naar het ministerie van SZW plaats van € 0,8 miljoen.

Voor uitgaven welke betrekking hebben op 2023, maar waarvan de factuur in 2024 is ontvangen en betaald, wordt voor € 0,5 miljoen een beroep op de eindejaarsmarge gedaan.

Een aantal kleinere mutaties leidt tot een budgetbijstelling van per saldo € 1 miljoen.

Bijdrage SSO's

De mutatie van € 5,9 miljoen hangt voor € 4,2 miljoen samen met een stijging van de kosten van SSO's. Enerzijds veroorzaakt door tariefstijging van de SSO's (€ 3,5 miljoen), anderzijds door groei van het personeelsbestand (€ 0,7 miljoen).

Ter dekking van de uitvoeringskosten van opdrachtgevers van DUS-I vanuit het ministerie van OCW wordt € 0,9 miljoen aan budget naar dit artikelonderdeel overgeheveld.

Voor uitgaven welke betrekking hebben op 2023, maar waarvan de factuur in 2024 is ontvangen en betaald, wordt voor € 1,2 miljoen een beroep op de eindejaarsmarge gedaan.

Overige mutaties leiden tot een neerwaartse bijstelling van per saldo € 0,5 miljoen.

Overige materiële uitgaven

De mutatie van € 5,1 miljoen heeft voor € 2 miljoen betrekking op de overheveling van middelen vanaf de Aanvullende Post, welke worden ingezet voor de Standaardisatie Gegevensuitwisseling (Landelijk Dekkend Netwerk en Generieke Functies).

Ten behoeve van de Implementatie van het nieuwe DMS wordt vanuit een aantal directies per saldo € 0,6 miljoen overgeheveld naar dit artikelonderdeel.

Voor uitgaven welke betrekking hebben op 2023, maar waarvan de factuur in 2024 is ontvangen en betaald, wordt voor € 0,5 miljoen een beroep op de eindejaarsmarge gedaan.

Om de budgetten in overeenstemming te brengen met het bestedingsplan 2024 vindt een meerjarigeerschikking plaats. Dit leidt tot een technische mutatie naar dit artikelonderdeel van € 1,9 miljoen (2024) aflopend naar € 1,5 miljoen (2025 en verder).

Ontvangsten

Er is sprake van hogere ontvangsten (€ 2,6 miljoen), die via een desaldering aan het uitgavenbudget worden toegevoegd. Het betreft hier de ontvangsten pseudopremies Eigen Risicodragerschap (ERD). Zie ook de toelichting bij uitgaven voor Eigen personeel kerndepartement.

4.3 Artikel 11 Nog onverdeeld

Budgettaire gevolgen Nog onverdeeld

Tabel 15 Artikel 11 Nog onverdeeld (Bedragen x € 1.000)											
Art.	Verplichtingen	Ontwerp- begroting t (1)	Mutaties via NvW, moties, amende- menten en ISB (2)	Vastge- stelde begroting t (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2025	Mutatie 2026	Mutatie 2027	Mutatie 2028	Mutatie 2029
	Verplichtingen	20.926	- 48.000	- 27.074	302.705	275.631	308.169	241.646	236.239	215.288	253.142
	Uitgaven	22.498	- 33.000	- 10.502	302.705	292.203	308.169	241.646	236.239	215.288	253.142
11.4	Nog onverdeeld	22.498	- 33.000	- 10.502	302.705	292.203	308.169	241.646	236.239	215.288	253.142
	<i>Nog te verdelen</i>	<i>22.498</i>	<i>- 33.000</i>	<i>- 10.502</i>	<i>302.705</i>	<i>292.203</i>	<i>308.169</i>	<i>241.646</i>	<i>236.239</i>	<i>215.288</i>	<i>253.142</i>
	Loonbijstelling	18.049	- 33.000	- 14.951	295.152	280.201	289.049	223.537	166.722	179.506	225.863
	Prijsbijstelling	4.446	0	4.446	7.553	11.999	11.497	5.688	56.964	23.128	14.625
	Overige	3	0	3	0	3	7.623	12.421	12.553	12.654	12.654
	Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

De aangenomen amendementen Bushoff (36410-XVI, nr. 20 en 36410-XVI, nr. 131) zijn verwerkt in de vastgestelde begroting 2024. Dit betreft extra middelen voor zorgmedewerkers met langdurige post-Covid klachten (€ 12 miljoen in 2024) en middelen voor post-Covid-poliklinieken (€ 21 miljoen in 2024).

Loonbijstelling

De ontvangen tranche loonbijstelling 2024 bedraagt € 295,2 miljoen, aflopend naar € 238,5 miljoen in 2029. Hiervoor wordt € 15 miljoen in de jaren 2024 tot met 2028 ingezet ter dekking van de VWS-begroting. Vanwege de oorlog in Oekraïne zijn middelen nodig voor onder andere het Strafhof, het oorlogschaderegister en hulp aan justitie van Oekraïne. Hiervoor levert VWS een bijdrage aan het ministerie van Buitenlandse Zaken van structureel € 12,7 miljoen.

Prijsbijstelling

De ontvangen tranche prijsbijstelling 2024 bedraagt in totaal € 48,7 miljoen in 2024, aflopend naar € 35 miljoen in 2029. De prijsbijstelling wordt gedeeltelijk ingezet ter dekking van de VWS-begroting.

Overige

5 Agentschappen

5.1 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)

Tabel 16 Exploitatieoverzicht Baten-lastenagentschap RIVM, Supplettoire begroting 2024 (bedragen x € 1.000)

	(1) Vastgestelde begroting	(2) Mutaties 1e supplettoire begroting	(3) = (1) + (2) Totaal geraamd
Baten			
- Omzet	670.300	77.600	747.900
<i>waarvan omzet moederdepartement</i>	531.700	56.300	588.000
<i>waarvan omzet overige departementen</i>	110.200	21.700	131.900
<i>waarvan omzet derden</i>	28.400	- 400	28.000
Rentebaten	-	7.500	7.500
Vrijval voorzieningen	-	-	-
Bijzondere baten	-	-	-
Totaal baten	670.300	85.100	755.400
Lasten			
Apparaatskosten	662.100	85.800	747.900
- Personele kosten	293.100	30.900	324.000
<i>waarvan eigen personeel</i>	238.500	8.400	246.900
<i>waarvan inhuur externen</i>	43.300	22.500	65.800
<i>waarvan overige personele kosten</i>	11.300	-	11.300
- Materiële kosten	369.000	54.900	423.900
<i>waarvan apparaat ICT</i>	48.800	-	48.800
<i>waarvan bijdrage aan SSO's</i>	7.500	-	7.500
<i>waarvan overige materiële kosten</i>	312.700	54.900	367.600
Rentelasten	-	-	-
Afschrijvingskosten	8.200	- 1.200	7.000
- Materieel	8.200	- 1.200	7.000
<i>waarvan apparaat ICT</i>	5.700	-	5.700
<i>waarvan overige materiële afschrijvingskosten</i>	2.500	- 1.200	1.300
- Immaterieel	-	-	-
Overige lasten	-	500	500
<i>waarvan dotaties voorzieningen</i>	-	500	500
<i>waarvan bijzondere lasten</i>	-	-	-
Totaal lasten	670.300	85.100	755.400
Saldo van baten en lasten gewone bedrijfsuitoefening	-	-	-
Agentschapsdeel Vpb-lasten	-	-	-
Saldo van baten en lasten	-	-	-

Toelichtingen

Verdere groei werkpakket

In tegenstelling tot de verwachtingen in begin 2023 is het werkpakket van het RIVM in zowel 2023 als 2024 verder doorgegroei. Dit geldt niet alleen voor de opdrachten vanuit het moederdepartement, maar ook vanuit de andere departementen. Voor het RIVM is de uitdaging om dit werk ook gedaan te krijgen. Door de groei stijgt de omzet, maar uiteraard ook de benodigde mensen en de personele en materiële kosten die hiervoor gemaakt moeten worden.

COVID-19 vaccins en donaties

De omzet groeit extra door de (verantwoording van) de Covid vaccins en donaties. Voor 2024 gaat het om een totaalbedrag van € 52,7 mln. (€ 52,0 mln. vaccins zichtbaar onder materiële kosten) en € 0,7 mln. personele kosten).

Rentebaten

In de agentschapsparagraaf was nog geen rekening gehouden met de rentebaten. Deze openbaarden zich pas in de loop van 2023. In de opgave voor 2024 wordt nu uitgegaan van € 7,5 mln.

Personele kosten en inhuur

Om de groei in het werkpakket te kunnen realiseren, is extra personele capaciteit nodig. De verwachting is dat door de blijvende uitdagingen op de arbeidsmarkt, ook extra aanspraak gemaakt moet worden op externe inhuur.

Tabel 17 Kasstroomoverzicht RIVM (Bedragen x € 1.000)

	(1) Vastgestelde begroting	(2) Mutaties 1e suppletoire begroting	(3) = (1) + (2) Totaal geraamd
Rekening courant RHB 1 januari + depositorekeningen	40.225	304.415	344.640
Totaal ontvangsten operationele kasstroom (+)	670.300	85.100	755.400
Totaal uitgaven operationele kasstroom (-/-)	- 662.100	- 86.300	- 748.400
Totaal operationele kasstroom	8.200	- 1.200	7.000
Totaal investeringen (-/-)	- 4.500	- 7.500	- 12.000
Totaal boekwaarde desinvesteringen (+)	-	-	-
Totaal investeringskasstroom	- 4.500	- 7.500	- 12.000
Eenmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)	-	- 2.368	- 2.368
Eenmalige storting door moederdepartement (+)	-	-	-
Aflossingen op leningen (-/-)	-	-	-
Beroep op leenfaciliteit (+)	-	-	-
Totaal financieringskasstroom	-	- 2.368	- 2.368
Rekening courant RHB 31 december (=1+2+3+4)	43.925	293.347	337.272

6 Financieel Beeld Zorg

6.1 Inleiding

Het Financieel Beeld Zorg (FBZ) geeft een actueel beeld van de zorguitgaven en de ontwikkeling van het Uitgavenplafond Zorg. In deze eerste suppletoire begroting 2024 worden de budgettaire ontwikkelingen voor de jaren 2024-2028 vanaf de stand ontwerpbegroting 2024 toegelicht binnen de Zorgverzekeringswet (Zvw), de Wet langdurige zorg (Wlz) en de begrotingsgefinancierde zorguitgaven.

Het FBZ bestaat uit de volgende onderdelen:

- **Paragraaf 6.1: Inleiding**
- **Paragraaf 6.2: Ontwikkeling van de netto zorguitgaven en het Uitgavenplafond Zorg.**

In deze paragraaf wordt ingegaan op de ontwikkeling van de netto zorguitgaven, de ontwikkeling van het Uitgavenplafond Zorg en de toetsing van de netto zorguitgaven aan het Uitgavenplafond Zorg.

- **Paragraaf 6.3: Verticale ontwikkeling van de zorguitgaven**

In deze paragraaf wordt de verticale ontwikkeling van de Zvw, Wlz en begrotingsgefinancierde zorguitgaven toegelicht.

Verdieping van de zorguitgaven in deelsectoren

Het verdiepingshoofdstuk wordt integraal als open data beschikbaar gesteld op: [Overzicht Datasets | Ministerie van Financiën - Rijksoverheid \(rijksfinancien.nl\)](https://overzichtdatasets.nl) . Hierin worden de financiële bijstellingen per sector tussen de ontwerpbegroting 2024 en de 1^e suppletoire begroting 2024 voor de jaren 2024-2028 gepresenteerd en toegelicht.

6.2 Ontwikkeling van de netto zorguitgaven en het Uitgavenplafond Zorg

In deze paragraaf wordt ingegaan op de ontwikkeling van de netto zorguitgaven, de ontwikkeling van het Uitgavenplafond Zorg en de toetsing van de netto zorguitgaven aan het Uitgavenplafond Zorg.

6.2.1 Ontwikkeling van de netto zorguitgaven

De netto zorguitgaven zijn de bruto zorguitgaven verminderd met de ontvangsten (eigen risico Zvw en eigen bijdragen Wlz).

In tabel 1 is vanaf de stand ontwerpbegroting 2024 de ontwikkeling van de netto zorguitgaven voor de jaren 2024-2028 op hoofdlijnen te zien.

Tabel 1 Ontwikkeling van de netto zorguitgaven 2024-2028 (bedragen x € 1 miljoen)¹

	2024	2025	2026	2027	2028
1 Netto zorguitgaven ontwerpbegroting 2024	97.752	102.528	108.721	114.902	120.553
2 Bijstellingen	- 795	- 772	- 1.173	- 1.665	- 1.297
Zorgverzekeringswet	- 381	- 467	- 444	- 637	- 432
Wet langdurige zorg	- 211	- 327	- 760	- 1.054	- 954
Begrotingsgefinancierd	- 203	22	31	26	89
3 Netto zorguitgaven stand 1° suppletore begroting 2024 (= 1+2)	96.958	101.756	107.548	113.236	119.256

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS

Toelichting

Ten opzichte van de stand ontwerpbegroting 2024 zijn de netto zorguitgaven in 2024 neerwaarts bijgesteld met € 0,8 miljard oplopend tot € 1,3 miljard in 2028. Dit komt met name door de technische verwerking van de middellange- termijnverkenning (MLT) voor de volumegroei 2025–2029 van het Centraal Planbureau (CPB).

In paragraaf 6.3 wordt de ontwikkeling van de netto zorguitgaven verder toegelicht.

6.2.2 Ontwikkeling van het Uitgavenplafond Zorg

Het Uitgavenplafond Zorg is bij de start van het kabinet Rutte IV voor de periode 2022-2025 vastgesteld bij Startnota (Kamerstukken II, 35 788, nr. B). Bij de Voorjaarsnota 2022 zijn de Uitgavenplafonds herijkt en definitief vastgesteld (Kamerstukken II, 36 120, nr. 1). Gedurende deze kabinetsperiode wordt het Uitgavenplafond alleen nog aangepast voor loon- en prijsontwikkelingen en overboekingen tussen de Uitgavenplafonds. In een demissionaire kabinetsperiode wordt het Uitgavenplafond Zorg ook aangepast voor nieuwe middellange termijn verkenningen (MLT) van het Centraal Planbureau (CPB).

In tabel 2 is de ontwikkeling van het Uitgavenplafond Zorg vanaf de stand ontwerpbegroting 2024 te zien.

Tabel 2 Ontwikkeling Uitgavenplafond Zorg 2024-2025 (bedragen x € 1 miljoen)¹

	2024	2025
1 Uitgavenplafond Zorg stand ontwerpbegroting 2024	97.631	102.684
2 Bijstellingen	144	- 485
- Waarvan loon- en prijsontwikkeling	22	- 23
- Waarvan verwerking MLT 2025-2029	2	- 414
- Waarvan overboekingen tussen Uitgavenplafonds	119	- 48
3 Uitgavenplafond Zorg stand 1° suppletoire begroting 2024 (= 1+2)	97.775	102.199

¹ Als gevolg van afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS

Toelichting

Loon- en prijsontwikkeling

Het Uitgavenplafond Zorg is op basis van actuele macro-economische inzichten van het Centraal Planbureau (CPB) inzake de verwachte loon- en prijsontwikkeling in 2024 met € 22 miljoen opwaarts bijgesteld en in 2025 met € 23 miljoen neerwaarts bijgesteld. De bijstellingen in 2024 en 2025 zijn het gevolg van de jaarlijkse technische aanpassing van de grondslag van de loon- en prijsontwikkeling. De grondslag is nu verlegd van de stand ontwerpbegroting 2023 naar de stand ontwerpbegroting 2024. Er is sprake van een kleine opwaartse bijstelling van de grondslag in 2024 en daarmee een kleine opwaartse bijstelling van de loon- en prijsbijstelling in 2024. In 2025 is er sprake van een kleine neerwaartse bijstelling van de grondslag en daarmee een kleine neerwaartse bijstelling van de loon- en prijsbijstelling in 2025. De totale loon- en prijsbijstelling voor 2024 die aan de Zvw, Wlz en Wmo beschermd wonen wordt toebedeeld, komt met deze correctie uit op € 6,3 miljard.

Verwerking MLT 2025-2029

Het Centraal Planbureau (CPB) heeft een nieuwe middellange- termijnverkenning (MLT) gemaakt. Hierin staan nieuwe cijfers voor lonen, prijzen en volumegroei van de zorg voor de middellange termijn. Deze cijfers zijn naar beneden bijgesteld en daarmee wordt het Uitgavenplafond Zorg ook neerwaarts bijgesteld.

Overboekingen tussen Uitgavenplafonds

Het Uitgavenplafond Zorg is verhoogd met € 119 miljoen in 2024 en verlaagd met € 48 miljoen in 2025, als gevolg van diverse overboekingen tussen het Uitgavenplafond Zorg en het Uitgavenplafond Rijksbegroting. Het gaat hierbij om de onderstaande overboekingen:

Uitvoering amendement Dobbe

Via een ijklijn vanuit de VWS-begroting naar het Uitgavenplafond Zorg wordt uitvoering gegeven aan het amendement Dobbe (TK 36410 XVI, nr. 36) dat als doel heeft de ingeboekte besparing in het Wlz-kader van € 193 miljoen in 2024 ongedaan te maken.

Standaardisatie gegevensuitwisseling

In het kader van activiteiten voor standaardisatie van gegevensuitwisseling is € 57,8 miljoen in 2024 overgeheveld naar de VWS-begroting.

Diverse overige overboekingen

- Uitvoering amendement Westerveld (vanuit de VWS-begroting € 1,8 miljoen in 2024)
- Overheveling programma zorgcoördinatie (naar de VWS-begroting € 1,9 miljoen in 2025)
- Overheveling middelen tijdelijke subsidie IC (naar de VWS-begroting € 9 miljoen in 2024 en 2025)
- Overheveling counseling 20 wekenecho (naar de VWS-begroting € 12,5 miljoen in 2025)
- Overheveling IZA transformatiemiddelen (vanuit de VWS-begroting € 7,3 miljoen in 2024)
- Bijdrage van VWS aan Oekraïne accountability (naar de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken € 7,6 miljoen in 2025)
- Het restant betreft diverse kleinere overboekingen.

6.2.3 Toetsing van de netto zorguitgaven aan het Uitgavenplafond Zorg

In deze paragraaf wordt getoetst of de verwachte netto zorguitgaven binnen het vastgestelde Uitgavenplafond Zorg blijven gedurende de huidige kabinetsperiode.

Tabel 3 laat de toetsing van de netto zorguitgaven aan het Uitgavenplafond Zorg zien voor de jaren 2024-2025.

Tabel 3 Toetsing netto zorguitgaven aan het Uitgavenplafond Zorg 2024-2025 (bedragen x € 1 miljoen)¹

	2024	2025
A Netto zorguitgaven		
1 Stand ontwerpbegroting 2024	97.752	102.528
2 Bijstellingen (zie tabel 1)	- 795	- 772
3 Stand 1^e suppletoire begroting 2024	96.958	101.756
B Uitgavenplafond Zorg		
4 Stand ontwerpbegroting 2024	97.631	102.684
5 Bijstellingen (zie tabel 2)	144	- 485
6 Stand 1^e suppletoire begroting 2024	97.775	102.199
C + Overschrijding/- Onderschrijding		
7 Stand ontwerpbegroting 2024 (= 1-4)	121	- 156
8 Bijstelling bij 1 ^e suppletoire begroting 2024 (=9-7)	- 938	- 286
9 Stand 1^e suppletoire begroting 2024 (= 3-6)	- 817	- 442

¹ Als gevolg van afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS

Toelichting

Ten opzichte van de ontwerpbegroting 2024 is er sprake van een toename van de onderschrijding met € 0,9 miljard in 2024 en € 0,3 miljard in 2025 (regel 8).

De stand van de onderschrijding van het Uitgavenplafond Zorg bij de 1^e suppletoire begroting 2024 bedraagt daarmee € 0,8 miljard in 2024 en € 0,4 miljard 2025 (regel 9).

De bijstellingen van de netto zorguitgaven en het Uitgavenplafond Zorg zijn opgenomen in de paragrafen 6.2.1 (tabel 1) en 6.2.2 (tabel 2).

6.3 Verticale ontwikkeling van de zorguitgaven en -ontvangsten

De verticale toelichting geeft een cijfermatig overzicht van de budgettaire veranderingen voor de jaren 2024 tot en met 2028, sinds het opstellen van de ontwerpbegroting 2024.

De afzonderlijke posten worden toegelicht als het hiermee gepaard gaande bedrag hoger is dan € 10 miljoen.

6.3.1 Verticale ontwikkeling van de Zvw-uitgaven en -ontvangsten

Tabel 4 laat vanaf de stand ontwerpbegroting 2024 de verticale ontwikkeling van de zorguitgaven en -ontvangsten op basis van de Zvw zien. Onder de tabel is een toelichting van de verschillende mutaties opgenomen.

Tabel 4 Verticale ontwikkeling van de Zvw-uitgaven en -ontvangsten 2024-2028 (bedragen x € 1 miljoen) ¹

	2024	2025	2026	2027	2028
Bruto Zvw-uitgaven ontwerpbegroting 2024	64.204,4	67.173,6	70.391,7	73.920,5	76.946,3
Bijstellingen					
Autonoom	- 325,8	- 580,1	- 655,5	- 851,8	- 647,7
Actualisatie Zvw-uitgaven (zie tabel 4A)	- 142,8	- 42,8	12,2	22,2	17,2
Loon- en prijsontwikkeling	37,0	47,3	23,9	- 4,3	119,6
Verwerking MLT 2025-2029	0,0	- 324,7	- 691,6	- 869,8	- 784,5
Ramingsbijstelling transformatiemiddelen IZA	0,0	- 200,0	0,0	0,0	0,0
Ruimte apotheekzorg	- 220,0	- 60,0	0,0	0,0	0,0
Beleidsmatig	- 55,4	47,8	147,1	147,3	148,2
Maatregelen buiten IZA	0,0	65,0	145,0	145,0	145,0
Besparingsverlies maatregel sturing doelmatigheid via tarieven	0,0	70,0	73,5	73,5	73,5
Afstel modernisering Geneesmiddelenvergoedingssysteem (GVS)	0,0	140,0	140,0	140,0	140,0
Aanpassing Wet Geneesmiddelenprijzen	- 41,4	- 165,5	- 165,5	- 165,5	- 165,5
Pakketuitname codeïne	0,0	- 13,0	- 13,0	- 13,0	- 13,0
Overheveling IZA transformatiemiddelen	7,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Overheveling middelen tijdelijke subsidie IC	- 9,0	- 9,0	0,0	0,0	0,0
Overheveling counseling 20 wekenecho	0,0	- 12,5	- 12,5	- 12,5	- 12,5
Besparing RS vaccin	0,0	- 16,0	- 16,0	- 16,0	- 16,0
Overig beleidsmatig	- 12,3	- 11,2	- 4,5	- 4,3	- 3,4
Totaal bijstellingen	- 381,2	- 532,3	- 508,4	- 704,6	- 499,5
Bruto Zvw-uitgaven 1^e suppletioire begroting 2024	63.823,2	66.641,3	69.883,3	73.216,0	76.446,9
Zvw-ontvangsten ontwerpbegroting 2024	3.418,0	3.335,9	3.491,7	3.651,7	3.808,5

	2024	2025	2026	2027	2028
Bijstellingen					
Autonoom	0,0	- 65,5	- 64,0	- 67,5	- 67,5
Actualisatie kostenverdelingen raming eigen risico	0,0	- 59,9	- 62,6	- 66,4	- 67,9
Verwerking MLT 2025-2029	0,0	- 2,1	- 2,2	- 2,0	- 0,5
Doorrekening eigen risico voorjaarsbesluitvorming	0,0	- 3,5	0,9	0,9	0,9
Totaal bijstellingen	0,0	- 65,5	- 64,0	- 67,5	- 67,5
Zvw-ontvangsten 1^e suppletoire begroting 2024	3.418,0	3.270,4	3.427,7	3.584,2	3.741,1
Netto Zvw-uitgaven ontwerpbegroting 2024	60.786,4	63.837,6	66.900,1	70.268,9	73.137,8
<i>Bijstellingen in de netto Zvw-uitgaven</i>	<i>- 381,2</i>	<i>- 466,8</i>	<i>- 444,4</i>	<i>- 637,1</i>	<i>- 432,0</i>
Netto Zvw-uitgaven 1^e suppletoire begroting 2024	60.405,2	63.370,9	66.455,6	69.631,8	72.705,8

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.
Bron: VWS, Zorginstituut Nederland en NZa.

Toelichting

Uitgaven

Autonoom

Actualisatie Zvw-uitgaven

Tabel 4A Actualisatie Zvw-uitgaven 2024-2028 (bedragen x € 1 miljoen)					
	2024	2025	2026	2027	2028
Eerstelijnszorg	12,1	37,1	37,1	37,1	37,1
Tweedelijnszorg	34,1	34,1	34,1	34,1	34,1
Apotheekzorg en hulpmiddelen	- 30,8	- 30,8	- 30,8	- 30,8	- 30,8
Ziekenvervoer	- 8,2	- 8,2	- 8,2	- 8,2	- 8,2
Beschikbaarheidsbijdrage opleidingen Zvw	- 150,0	- 75,0	- 20,0	- 10,0	- 15,0
Bijstellingen 1^e suppletoire begroting 2024	- 142,8	- 42,8	12,2	22,2	17,2

Bron: VWS, Zorginstituut Nederland en NZa.

In tabel 4A is de post 'Actualisatie Zvw-uitgaven' uit tabel 4 naar sectoren uitgesplitst. Op basis van gegevens uit de vierde kwartaalrapportage 2023 van het Zorginstituut en informatie van de NZa zijn de Zvw-uitgaven geactualiseerd. De actualisatie leidt tot een structurele doorwerking van per saldo € 17,2 miljoen hogere uitgaven voor de niet-IZA-sectoren. Bij de IZA-sectoren bepalen de in het IZA overeengekomen kaders de hoogte van de uitgavenraming onder het Uitgavenplafond Zorg en vindt er op dit moment geen actualisatie plaats. Een toelichting per sector is te vinden in het verdiepingshoofdstuk van het Financieel Beeld Zorg (FBZ), dat als open data beschikbaar wordt gesteld.

Loon- en prijsontwikkeling

De raming van de loon- en prijsontwikkeling is voor 2024 en verder aangepast op basis van actuele macro-economische inzichten van het Centraal Planbureau (CPB).

Verwerking MLT 2025-2029

Het Centraal Planbureau (CPB) heeft een nieuwe middellange- termijnverkenning (MLT) gemaakt. Hierin staan nieuwe cijfers voor lonen, prijzen en volumegroei van de zorg voor de MLT. Deze cijfers zijn naar beneden bijgesteld en daarmee is de bijstelling voor VWS-begroting ook neerwaarts. Vanwege de meerjarige bestuurlijke afspraken tot en met 2026 over volumegroei in het IZA, betreft de aanpassing van de volumegroei t/m 2026 alleen de niet-IZA-sectoren; vanaf 2027 betreft het zowel IZA- als niet-IZA-sectoren.

Ramingsbijstelling transformatiemiddelen IZA

In de jaren 2024-2027 wordt ruimte voor loon- en prijsbijstelling toegewezen naar de transformatiemiddelen IZA. Dit leidt tot hogere beschikbare middelen dan afgesproken in het IZA. De beschikbare middelen worden in 2025 bijgesteld met € 200 miljoen, om de middelen beter aan te sluiten bij gemaakte afspraken en in een meer realistisch kasritme te plaatsen.

Ruimte apotheekezorg

De doorwerking van de inflatie in de prijsontwikkeling bij apotheekezorg verloopt trager dan eerder bij de compensatie voor de prijsontwikkeling is verondersteld. Dit leidt tot een bijstelling van € 220 miljoen in 2024 en € 60 miljoen in 2025

Beleidsmatig

Maatregelen buiten IZA

Bij Voorjaarsnota 2023 is besloten tot een taakstelling op niet-IZA-sectoren. In deze eerste suppletore begroting 2024 wordt deze taakstelling ingevuld met diverse maatregelen en derhalve tegengeboekt (€ 65 miljoen in 2025, en structureel €145 miljoen vanaf 2025).

Besparingsverlies maatregel sturing doelmatigheid via tarieven

In het Coalitieakkoord 2021 is een maatregel opgenomen om doelmatigheid te bevorderen in de tariefstelling, door normatieve elementen toe te voegen in sectoren waar vaste of maximumtarieven worden gehanteerd. Naar aanleiding van het NZa-advies over deze maatregel (TK [29689, nr. 1239](#)) heeft het kabinet besloten deze maatregel niet uit te voeren. Dit leidt tot een besparingsverlies van € 73,5 miljoen. Dit besparingsverlies wordt opgevangen met diverse maatregelen op de begroting van VWS.

Afstel modernisering Geneesmiddelenvergoedingssysteem (GVS)

Het afstel van de maatregel modernisering Geneesmiddelenvergoedingssysteem (GVS) leidt tot € 140 miljoen hogere uitgaven voor apotheekezorg. De dekking vindt plaats door een aanpassing van de Wet geneesmiddelenprijzen (€ 127 miljoen structureel) en de uitname van codeïne uit het verzekerde pakket (€ 13 miljoen structureel).

Aanpassing Wet Geneesmiddelenprijzen

De tijdelijke beleidsregel bij de Wet Geneesmiddelenprijzen wordt aangepast zodat deze beter wordt gericht op de onderkant van de geneesmiddelenmarkt. Vanwege beleidsmatige aanpassingen en omdat er minder geneesmiddelen zullen zijn waarvoor een verhoogde maximumprijs zal gelden, levert dit een besparing op (€ 41,4 miljoen in 2024 en vanaf 2025 structureel € 165,5 miljoen). Deze maatregel dient onder andere als invulling van de van het besparingsverlies door het afstellen van de modernisering van het GVS.

Pakketuitname codeïne

Het Zorginstituut heeft op basis van het eind 2023 ontwikkelde afwegings kader noodzakelijk te verzekeren zorg een pakketadvies over codeïne in voorbereiding. Met de uitname van codeïne uit het verzekerde pakket wordt naar verwachting vanaf 2025 een besparing van € 13 miljoen gerealiseerd. Deze maatregel dient als invulling van het besparingsverlies door het afstellen van de modernisering van het GVS.

Overheveling IZA transformatiemiddelen

De totale middelen voor IZA die op de VWS-begroting beschikbaar zijn laten in 2024 per saldo € 7 miljoen ruimte zien. Deze middelen worden toegevoegd aan de sector transformatiemiddelen zodat ze gebruikt kunnen worden voor impactvolle zorgtransformaties.

Overheveling middelen tijdelijke subsidie IC

De minister van VWS heeft in de Kamerbrief van 9 oktober 2023 (TK [31765, nr. 814](#)) gemeld dat in aanloop naar structurele afspraken over de beschikbare IC-capaciteit de mogelijkheid van een tijdelijke subsidieregeling ten behoeve van de instandhouding van een fysieke infrastructuur tot 1700 IC-bedden wordt onderzocht. De voor dit doel gereserveerde middelen worden overgeheveld naar de VWS-begroting.

Overheveling counseling 20 wekenecho

Nadat vorig jaar de 20-wekenecho is overgeheveld vanuit het Uitgavenplafond Zorg naar de VWS-begroting, wordt nu ook de daaraan gekoppelde counseling overgeheveld vanuit het Uitgavenplafond Zorg naar de VWS-begroting. Door de counseling (net als de 20-wekenecho) via de regionale centra prenatale screening te laten lopen, komen de financiering en de kwaliteitsborging in één hand te liggen.

Besparing RS vaccin

Door opname van het RS vaccin in het Rijksvaccinatieprogramma ontstaat een besparing van 8 miljoen euro in het kader apotheekzorg en 8 miljoen in het kader medisch-specialistische zorg.

Overig beleidsmatig

Deze post is het saldo van kleine beleidsmatige mutaties.

Ontvangsten

Autonoom

Actualisatie kostenverdelingen raming eigen risico

Jaarlijks wordt de raming van het eigen risico in de VWS-begroting geüpdatet met de nieuwste verdeling van zorgkosten en geijkt aan de raming van het eigen risico uit het onderzoek naar de risicoverevening. Beide gebeurt op basis van data van de Erasmus Universiteit. Dit leidt per saldo tot een neerwaartse bijstelling van de verwachte opbrengsten van het eigen risico van € 59,9 miljoen in 2024, oplopend tot € 67,9 miljoen in 2028.

Verwerking MLT 2025-2029

Deze bijstelling van het eigen risico betreft de technische verwerking van de middellange termijn verkenning (MLT) 2025-2029 van het Centraal Planbureau (CPB). De MLT kende voor de Zvw-uitgaven een neerwaartse bijstelling. Een neerwaartse bijstelling in Zvw-uitgaven leidt tot een neerwaartse bijstelling in de opbrengsten van het eigen risico.

Doorrekening eigen risico voorjaarsbesluitvorming

De mutaties in de uitgavenramingen voor de Zvw leiden samen tot een neerwaartse bijstelling van de opbrengsten van het eigen risico in 2025 (€ 3,5 miljoen). Vanaf 2026 is een opwaartse bijstelling van € 0,9 miljoen verwerkt.

6.3.2 Verticale ontwikkeling van de Wlz-uitgaven en -ontvangsten

Tabel 5 laat vanaf de stand ontwerpbegroting 2024 de verticale ontwikkeling van de zorguitgaven en -ontvangsten op basis van de Wlz zien. Onder de tabel is een toelichting van de verschillende mutaties opgenomen.

Tabel 5 Verticale ontwikkeling van de Wlz-uitgaven en -ontvangsten 2024-2028 (bedragen x € 1 miljoen)¹

	2024	2025	2026	2027	2028
Bruto Wlz-uitgaven ontwerpbegroting 2024	36.760,0	38.771,8	41.942,0	44.832,4	47.760,5
Bijstellingen					
Autonoom	- 279,3	- 161,6	- 560,8	- 853,1	- 761,0
Actualisatie Wlz-uitgaven	- 310,0	- 77,0	- 77,0	- 77,0	- 77,0
Loon- en prijsontwikkeling	23,4	1,5	- 0,6	- 10,3	302,9
Verwerking MLT 2025-2029	2,3	- 91,1	- 483,2	- 765,8	- 986,9
Actualisatie Wlz opleidingen	5,0	5,0	0,0	0,0	0,0
Beleidsmatig	190,3	- 36,7	- 30,0	- 30,0	- 30,0
Uitvoering amendement Dobbe	193,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Uitvoering amendement Westerveld	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Bijstelling nominaal en onverdeeld	0,0	- 30,0	- 30,0	- 30,0	- 30,0
Hulpmiddelen Wmo-Wlz	- 4,5	- 6,7	0,0	0,0	0,0
Technisch	- 89,0	- 89,0	- 89,1	- 89,1	- 89,1
Loon- en prijsindexatie Wmo beschermd wonen	- 89,0	- 89,0	- 89,1	- 89,1	- 89,1
Totaal bijstellingen	- 178,0	- 287,3	- 679,8	- 972,2	- 880,1
Bruto Wlz-uitgaven 1^e suppletoire begroting 2024	36.582,0	38.484,4	41.262,2	43.860,2	46.880,4
Wlz-ontvangsten ontwerpbegroting 2024	2.276,6	2.487,5	2.663,8	2.760,8	2.890,5
Bijstellingen					
Autonoom	32,8	39,5	64,2	57,2	39,2
Actualisatie eigen bijdragen Wlz	32,8	39,6	45,4	48,8	53,3
Verwerking MLT 2025-2029	0,0	- 0,1	4,0	- 22,9	- 46,9
Doorwerking verhoging WML op eigen bijdrage Wlz	0,0	0,0	14,8	31,3	32,8
Beleidsmatig	0,0	0,0	16,0	25,1	34,3
Afschaffen compensatie vervallen ouderentoeslag en extra vermogensvrijstelling voor niet-AOW'ers	0,0	0,0	16,0	25,1	34,3
Totaal bijstellingen	32,8	39,5	80,2	82,3	73,5
Wlz-ontvangsten 1^e suppletoire begroting 2024	2.309,4	2.527,0	2.744,0	2.843,1	2.964,0
Netto Wlz-uitgaven ontwerpbegroting 2024	34.483,4	36.284,3	39.278,2	42.071,6	44.870,0
<i>Bijstellingen in de netto Wlz-uitgaven</i>	<i>- 210,8</i>	<i>- 326,8</i>	<i>- 760,0</i>	<i>- 1.054,5</i>	<i>- 953,6</i>

	2024	2025	2026	2027	2028
Netto Wlz-uitgaven 1^e suppletoire begroting 2024	34.272,6	35.957,4	38.518,2	41.017,1	43.916,4

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS, Zorginstituut Nederland en NZa.

Toelichting

Uitgaven

Autonoom

Actualisatie Wlz-uitgaven

Op basis van de februaribrief van de NZa is de raming voor het Wlz-kader bijgesteld. Dit betreft een neerwaartse bijstelling van € 310 miljoen in 2024. Hiervan heeft € 233 miljoen een incidenteel karakter en werkt € 77 miljoen door naar 2025 en latere jaren.

Loon- en prijsontwikkeling

De raming van de loon- en prijsontwikkeling is voor 2024 en verder aangepast op basis van actuele macro-economische inzichten van het Centraal Planbureau (CPB). De opwaartse bijstelling in 2024 met € 23,4 miljoen is het gevolg van de jaarlijkse technische aanpassing van de grondslag van de loon- en prijsontwikkeling. De grondslag is nu verlegd van de stand ontwerpbegroting 2023 naar de stand ontwerpbegroting 2024. Er is sprake van een kleine neerwaartse bijstelling van de grondslag en daarmee een kleine neerwaartse bijstelling van de loon- en prijsbijstelling in 2024.

Verwerking MLT 2025-2029

Het Centraal Planbureau (CPB) heeft een nieuwe middellange- termijnverkenning (MLT) gemaakt. Hierin staan nieuwe cijfers voor lonen, prijzen en volumegroei van de zorg voor de middellange termijn. Deze cijfers zijn naar beneden bijgesteld en daarmee is de bijstelling voor VWS-begroting ook neerwaarts.

Actualisatie Wlz opleidingen

Op basis van gegevens uit de vierde kwartaalrapportage 2023 van het Zorginstituut en informatie van de NZa zijn de uitgaven voor de opleidingen Wlz geactualiseerd (€ 5 miljoen in 2024 en 2025).

Beleidsmatig

Uitvoering amendement Dobbe

Via een ijklijn vanuit de VWS-begroting naar het Uitgavenplafond Zorg wordt uitvoering gegeven aan het amendement Dobbe (TK [36410 XVI, nr. 36](#)) dat als doel heeft de ingeboekte besparing in het Wlz-kader van € 193 miljoen in 2024 ongedaan te maken.

Uitvoering amendement Westerveld

Via een ijklijn vanuit de VWS-begroting naar het Uitgavenplafond Zorg (UPZ) wordt uitvoering gegeven aan het amendement Westerveld (TK [36410 XVI, nr. 39](#)) dat als doel heeft het vrijmaken van middelen voor cliënten die specifieke spraakhulpmiddelen nodig hebben in instellingen. Het wordt gefinancierd vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz). Het betreft € 1,8 miljoen in 2024.

Bijstelling nominaal en onverdeeld

Er vindt een bijstelling van € 30 miljoen structureel plaats vanaf 2025 op de nog onverdeelde groeiruimte Wmo.

Hulpmiddelen Wmo-Wlz

Het scheiden van wonen en zorg in de Wlz leidt bij gemeenten tot meerkosten. Bepaalde hulpmiddelen die bij zorg met verblijf vanuit de Wlz worden gefinancierd, worden bij andere leveringsvormen vanuit de Wmo gefinancierd. De meerkosten van gemeenten worden gedekt middels een overheveling vanuit de Wlz naar het gemeentefonds van € 4,5 miljoen in 2024 en € 6,7 miljoen in 2025.

Technisch

Loon- en prijsindexatie Wmo beschermd wonen

Dit betreft het overboeken van de tranche loon- en prijsindexatie 2024 naar het budget voor beschermd wonen in het gemeentefonds.

Ontvangsten

Autonoom

Actualisatie eigen bijdragen Wlz

Op basis van de cijfers uit de 4^e kwartaalrapportage van het Zorginstituut is de raming van de eigen bijdrage Wlz geactualiseerd.

Verwerking MLT 2025-2029

De raming van de eigen bijdragen Wlz is aangepast op basis van van de technische verwerking van de middellange termijn verkenning (MLT) van het Centraal Planbureau (CPB). De middellange termijn verkenning kende voor de lonen een neerwaartse bijstelling. Een neerwaartse bijstelling in lonen leidt tot een neerwaartse bijstelling in de opbrengsten van de eigen bijdrage Wlz.

Doorwerking verhoging WML op eigen bijdrage Wlz

Door de verhoging van het Wettelijk minimum loon (WML) per 1 juli 2024 ontstaat een meevaller in de eigen bijdrage Wlz. Deze bedraagt € 14,8 miljoen in 2026, oplopend tot € 34,2 miljoen in 2029.

Beleidsmatig

Afschaffen compensatie vervallen ouderentoeslag en extra vermogensvrijstelling voor niet-AOW'ers.

De compensatie vervallen ouderentoeslag (CVO) en de extra vermogensvrijstelling voor niet-AOW'ers zijn vermogensvrijstellingen binnen de eigen bijdragen Wlz en beschermd wonen Wmo 2015. Beide vermogensvrijstellingen worden afgeschaft (de CVO over een periode van drie jaar), omdat vanwege ontwikkelingen in zowel de fiscaliteit als de eigen bijdragen de beleidsdoelen van deze vermogensvrijstellingen inmiddels zijn behaald. Door de verhoging van het heffingsvrije vermogen zijn de inkomenseffecten van het vervallen van de ouderentoeslag gecompenseerd. Daarnaast zorgen de verhoging van de vermogensvrijstelling voor de vermogensinkomensbijtelling (VIB) en de halvering van de VIB van 8% naar 4% ervoor dat vermogen minder zwaar meetelt. Er bestaat daarom geen noodzaak meer voor deze vermogensvrijstellingen. Met de (stapsgewijze) afschaffing van de CVO wordt tevens een technische imperfectie uit het systeem gehaald, waarbij cliënten mét vermogen in de huidige situatie soms een lagere eigen bijdrage betalen dan cliënten zonder vermogen.

6.3.3 Verticale ontwikkeling begrotingsgefinancierde zorguitgaven

Bij de begrotingsgefinancierde zorguitgaven gaat het met name om middelen die op grond van de Wmo beschermd wonen onder het Uitgavenplafond Zorg beschikbaar zijn. Naast de Wmo beschermd wonen vallen enkele andere begrotingsgefinancierde posten onder de zorguitgaven. Tot deze categorie behoren een deel van de uitgaven voor zorgopleidingen, de uitgaven voor zorg, jeugd en welzijn in Caribisch Nederland, de subsidie(regelingen) NIPT, abortusklinieken, overgang integrale tarieven medische-specialistische zorg (MSZ) en kwaliteit, transparantie en patiëntveiligheid. Deze uitgaven worden op de begrotingsartikelen 1, 2, 3 en 4 verantwoord en toegelicht. Ten slotte zijn op de aanvullende post van het Ministerie van Financiën een aantal maatregelen uit de Startnota opgenomen, die onder de zorguitgaven vallen.

In tabel 6 wordt de ontwikkeling van de begrotingsgefinancierde zorguitgaven weergegeven. De bijstellingen voor beschermd wonen en de aanvullende post van het Ministerie van Financiën worden respectievelijk in tabel 6A en tabel 6B gespecificeerd en toegelicht.

Tabel 6 Verticale ontwikkeling van de begrotingsgefinancierde zorguitgaven 2024-2028 (bedragen x € 1 miljoen)¹

	2024	2025	2026	2027	2028
Bruto begrotingsgefinancierde zorguitgaven ontwerpbegroting 2024	2.482,4	2.406,1	2.542,8	2.561,3	2.544,9
Bijstellingen					
Beschermd wonen (gemeentefonds), zie tabel 6A	89,0	89,0	89,1	89,1	89,1
Aanvullende post Financiën, zie tabel 6B	- 255,4	0,5	87,7	80,2	83,2
Autonoom	- 38,0	- 72,2	- 112,7	- 112,4	- 49,7
Loon- en prijsontwikkeling	- 38,0	- 72,2	- 112,7	- 112,4	- 49,7
Beleidsmatig	1,8	4,6	- 32,6	- 30,8	- 33,8
Zorg, jeugd en welzijn in Caribisch Nederland (Artikel 4)	21,3	14,2	- 9,3	- 9,3	- 9,2
Loon- en prijsbijstelling	- 14,4	- 8,2	- 10,3	- 8,5	- 11,5
Overig	- 5,2	- 1,4	- 13,0	- 13,0	- 13,1
Totaal bijstellingen	- 202,5	21,9	31,5	26,1	88,8
Bruto begrotingsgefinancierde zorguitgaven 1° suppletoire begroting 2024	2.279,9	2.428,0	2.574,3	2.587,4	2.633,7
Netto begrotingsgefinancierde zorguitgaven ontwerpbegroting 2024	2.482,4	2.406,1	2.542,8	2.561,3	2.544,9
<i>Bijstellingen in de netto begrotingsgefinancierde zorguitgaven</i>	<i>- 202,5</i>	<i>21,9</i>	<i>31,5</i>	<i>26,1</i>	<i>88,8</i>
Netto begrotingsgefinancierde zorguitgaven 1° suppletoire begroting 2024	2.279,9	2.428,0	2.574,3	2.587,4	2.633,7

¹ Als gevolg van afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS.

In tabel 6A wordt de ontwikkeling van de zorguitgaven Wmo beschermd wonen gepresenteerd en toegelicht.

Tabel 6A Verticale ontwikkeling beschermd wonen 2024-2028 (bedragen x € 1 miljoen)¹

	2024	2025	2026	2027	2028
Netto uitgaven beschermd wonen ontwerpbegroting 2024	1.642,0	1.642,6	1.643,3	1.643,3	1.643,3
Bijstellingen					
Technisch	89,0	89,0	89,1	89,1	89,1
Loon- en prijsindexatie Wmo beschermd wonen	89,0	89,0	89,1	89,1	89,1
Totaal bijstellingen	89,0	89,0	89,1	89,1	89,1
Netto uitgaven beschermd wonen 1^e suppletoire begroting 2024	1.731,0	1.731,7	1.732,4	1.732,4	1.732,4

¹ Als gevolg van afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS.

Toelichting

Technisch

Loon- en prijsindexatie Wmo beschermd wonen

Dit betreft het toevoegen van de loon- en prijsindexatie 2024 op het budget voor beschermd wonen in het gemeentefonds.

In tabel 6B wordt de verticale ontwikkeling van de zorguitgaven op de aanvullende post van het Ministerie van Financiën gepresenteerd en toegelicht. De middelen maken onderdeel uit van het Uitgavenplafond Zorg. In de tabel zijn de middelen uit de Startnota opgenomen die overgeheveld zijn naar het Uitgavenplafond Zorg (Zvw en Wlz) en de VWS-begroting opgenomen en toegelicht. Daarnaast zijn er enkele overige bijstellingen in de tabel verwerkt.

Tabel 6B Verticale ontwikkeling zorguitgaven aanvullende post Financiën 2024-2028 (bedragen x € 1 miljoen)¹

	2024	2025	2026	2027	2028
Netto Zorguitgaven aanvullende post Financiën ontwerpbegroting 2024	298,2	170,5	213,8	179,0	207,8
Bijstellingen					
Beleidsmatig	27,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Negatieve eindejaarsmarge	27,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Overhevelingen naar de VWS-begroting	- 66,7	- 0,8	- 1,1	- 0,7	- 0,3
Standaardisatie gegevensuitwisseling	- 65,3	0,0	0,0	0,0	0,0
LPO					
Standaardisatie gegevensuitwisseling	- 1,4	- 0,8	- 1,1	- 0,7	- 0,3
Overige	- 216,6	1,3	88,7	81,0	83,5
Kasschuif					
standaardisatie gegevensuitwisseling	- 232,3	0,0	77,4	77,4	77,4
Bijdrage van VWS aan Oekraïne accountability	0,0	- 7,6	0,0	0,0	0,0
Dekking amendement Bikker c.s.	- 0,1	- 0,1	- 0,1	- 5,7	- 5,7
Loon- en prijsbijstelling	15,8	9,0	11,4	9,3	11,8
Totaal bijstellingen	- 255,4	0,5	87,7	80,2	83,2
Netto zorguitgaven aanvullende post Financiën 1° suppletoire begroting 2024	42,8	171,1	301,5	259,3	291,0

¹ Als gevolg van afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS.

Toelichting

Beleidsmatig

Negatieve eindejaarsmarge

Dit betreft de in=uit taakstelling op het begrotingsgefinancierde deel van het Uitgavenplafond Zorg. Er vond in 2023 een overschrijding plaats, wat resulteert in een negatieve eindejaarsmarge op het Uitgavenplafond Zorg van € 28 miljoen. Deze in=uit taakstelling vormt de tegenboeking van de negatieve eindejaarsmarge. De in=uittaakstelling is een boekhoudkundige (technische) mutatie om te voorkomen dat de verwerking van de eindejaarsmarge leidt tot overschrijding van of ruimte onder het Uitgavenplafond.

Overhevelingen naar de VWS-begroting

Standaardisatie gegevensuitwisseling

In het kader van activiteiten voor standaardisatie van gegevensuitwisseling is aanvullend € 65,3 miljoen beschikbaar in 2024. Deze middelen worden voor € 27,8 miljoen besteed aan het ontwikkelen van een Landelijk dekkend

netwerk van infrastructuren, voor € 23,0 miljoen aan het doorontwikkelen van Generieke functies en voor € 14,5 miljoen aan het starten met digitalisering van gegevensuitwisseling op de BES-eilanden. De activiteiten vinden plaats op de VWS-begroting.

LPO standaardisatie gegevensuitwisseling

Dit betreft de loon- en prijs op de AP-middelen voor standaardisatie gegevensuitwisseling.

Overige

Kasschuif standaardisatie gegevensuitwisseling

Vanwege vertraging in de uitvoering van beleidsactiviteiten rondom standaardisatie van gegevensuitwisseling is een kasschuif benodigd om de beleidsdoelstellingen te halen.

Bijdrage van VWS aan Oekraïne accountability

Dit was de tijdelijke bijdrage van VWS aan Oekraïne accountability op de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Deze bijdrage kwam vanuit de AP-middelen voor standaardisatie gegevensuitwisseling.

Dekking amendement Bikker c.s.

De resterende loon- en prijs op de aanvullende post is ingezet ter dekking voor het amendement Bikker, over het verbeteren van de beschikbaarheid en betaalbaarheid van het openbaar vervoer (begroting ministerie van Infrastructuur en Waterstaat).

Loon- en prijsbijstelling

Dit betreft de loon- en prijsbijstelling op de AP-middelen.

In tabel 6C is de stand van de middelen op de aanvullende post van het Ministerie van Financiën opgenomen na verwerking van de overhevelingen naar het Uitgavenplafond Zorg (Zvw en Wlz), de VWS-begroting en de overige bijstellingen.

Tabel 6C Stand van de aanvullende post Financien (bedragen x € 1 miljoen) ¹

	2024	2025	2026	2027	2028
Standaardisatie gegevensuitwisseling	14,9	171,1	245,1	253,4	284,8
Passende zorg als norm in Zvw (investeringsmiddelen)	0,0	0,0	56,3	5,8	6,2
Negatieve eindejaarsmarge	27,9				
Stand aanvullende post Financien					
1^e suppletoire begroting 2024	42,8	171,1	301,5	259,3	291,0

¹ Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Bron: VWS.